

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И.Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті

Э.А.Түркебаев атындағы жобаларды басқару институты

«Бизнес және менеджмент» кафедрасы

Матаева Фаризат
Тұрысбек Інжу
Ыбырай Ерасыл

ДИПЛОМДЫҚ ЖОБА

«Әлеуметтік саладағы жобаларды мемлекеттік басқару»

5B051000-Мемлекеттік және жергілікті басқару

Алматы 2019

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті

Э.А.Түркебаев атындағы жобаларды басқару институты

«Бизнес және менеджмент» кафедрасы

ҚОРҒАУҒА ЖІБЕРІЛДІ
«Бизнес және менеджмент»
Кафедра меңгерушісі
PhD докторы, профессор
С.Н. Досова
«04» 01 2019 ж.

Дипломдық жобаға

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Тақырыбы: «Әлеуметтік саладағы жобаларды мемлекеттік басқару»

5B051000-Мемлекеттік және жергілікті басқару

Орындаған: Матаева Фаризат,
Тұрысбек Інжу,
Ыбырай Ерасыл

Пікір беруші
PhD докторы
М.Ж.Конырбеков
«08» 05 2019 ж.

Ғылыми жетекші
экон.ғыл.канд., доцент
К.К.Примжарова
«02» 05 2019 ж.

Алматы 2019

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ

Қ.И.Сәтбаев атындағы қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті

Э.А.Түркебаев атындағы жобаларды басқару институты

«Бизнес және менеджмент» кафедрасы

5B051000-Мемлекеттік және жергілікті басқару

БЕКІТЕМІН

«Бизнес және менеджмент»

Кафедра меңгерушісі

PhD докторы, профессор

С.Н. Досова С.Н. Досова

«*04*» *01* 2019 ж.

**Дипломдық жобаны орындауға арналған
ТАПСЫРМА**

Білім алушылар: Матаева Фаризат, Тұрысбек Інжу, Ыбырай Ерасыл

Тақырыбы: «Әлеуметтік саладағы жобаларды мемлекеттік басқару»

Университет ректорының «25» 09. 2018 ж. №1064-б бұйрығымен бекітілген
Аяқталған жұмысты тапсыру мерзімі «20» сәуір 2019 ж.

Дипломдық жобада қарастырылатын мәселелер тізімі

1) Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың теориялық негіздері мен ұғымдары;

2) Алматы қаласының әлеуметтік саласын талдау;

3) Жобалардан күтетін нәтижелер және оларды одан әрі іске асыру;

Сызбалық материалдардың тізімі (міндетті сызбалар дәл көрсетілуі тиіс)

15 кесте, 9 сурет Ұсынылған негізгі әдебиет барлығы 20 атау

Дипломдық жоба дайындау
КЕСТЕСІ

Бөлімдер атауы, қарастырылатын мәселелер тізімі	Ғылыми жетекшіге көрсету мерзімі	Ескерту
1) Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқару негізі ретінде қарастыру	15.01.2019ж	
2) Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың тиімділігін жетілдіру және арттыру қажеттілігін қамтамасыз ететін факторлар мен жағдайларын талдау	15.03.2019ж	
3) Әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқарудың әдістері мен нысандарын жетілдірудің мақсаттары мен бағыттарын ұсыну	15.04.2019ж	

Аяқталған дипломдық жоба бөлімдеріне норма бақылаушының қойған қолтаңбасы

Бөлімдер атауы	Кеңесшілер (тегі, аты, әкесінің аты)	Қолтаңба қойылған мерзімі	Қолы
Норма бақылаушы	Ж.Ж.Султанбекова	8.05.2019	

Ғылыми жетекшісі: К.К.Примжарова

Тапсырманы орындайтын білім алушылар: Матаева Фаризат, Тұрысбек Інжу, Ыбырай Ерасыл

Күні «17» 02 2019 ж.

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті,
Э.А.Түркебаев атындағы жобаларды басқару институты
«5B051000 – Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының 4
курс студенттері Матаева Фаризат, Тұрысбек Инжу, Ыбырай Ерасылдардың
«Әлеуметтік саладағы жобаларды мемлекеттік басқару» атты
тақырыбына жазылған дипломдық жобаға

ПІКІР

Қазақстанның әлеуметтік саласы соңғы жылдары Әлемдік және ішкі дағдарыстарға байланысты айтарлықтай қаржылық шектеулерді бастан кешуде. Осы жағдайларда әлеуметтік саланы қаржыландыру тәжірибесіне бағдарламалық-жобалық, бағдарламалық-мақсатты және бағдарламалық-бюджеттік тәсілдерді енгізу өзектілігі артады.

Бағдарламалық бюджет шектеулі Мемлекеттік материалдық және ақша ресурстарын неғұрлым тиімді пайдалануға ықпал етуі тиіс. "Мемлекеттік бағдарламалар" түрінде нормативтік ресімделген елдің бюджеттік шығыстары нәтижесінде экономиканың өсу қарқынының ұлғаюында, яғни Қазақстан Республикасы азаматтарының өмір сүру деңгейін арттыруда көрініс табуы тиіс. Міне, осы тұрғыдан алғанда авторлардың таңдап алған тақырыбы өзекті деп есептеймін.

Дипломдық жоба кіріспе, үш тараудан, қорытынды және пайдаланылған әдебиет тізімінен тұрады.

Жұмыстың алғашқы бөлімінде, мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың теориялық негіздері мен ұғымдары, мәні және атқаратын рөлі негіздері зерделеу жасалған, Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың тиімділігін жетілдіру және арттыру қажеттілігін қамтамасыз ететін факторлар мен жағдайлары көрсетілген, Әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқарудың әдістері мен нысандарын жетілдірудің мақсаттары мен бағыттары ерекшеліктері жіктеп көрсеткен.

Екінші бөлімде Алматы қаласы Алматы ауданының тұрғындарын әлеуметтік-экономикалық жолдары берілген, мұндағы қазақстандағы «Өмір түймесі» көпфункционалды орталығын ұйымдастыру берілген сондай-ақ талдау жасалған.

Үшінші бөлімде Шет елдегі тәжірибені пайдаланып IOS және Android платформаларына арналған мобильді қосымшаны әзірлеу, оның ішінде Алматы қаласы Алматы ауданында іске асыру жобасының нәтижесі құру жобасы көрсетілген.

Матаева Фаризат, Тұрысбек Инжу, Ыбырай Ерасылдардың дипломдық жобасы өзіне қойылған талаптарды толық орындаған және тақырыпқа сай жазылған деп келе, дипломдық жобаны Мемлекеттік аттестациялық комиссияның алдына қорғауға жіберуге болады деп есептеймін.

Пікір беруші, Ғылыми жетекші
«Бизнес және менеджмент» кафедрасының
э.ғ.к., доцент, ХАА академигі

К.К.Примжарова

Қ.И.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық зерттеу техникалық университеті,
Э.А.Түркебаев атындағы жобаларды басқару институты
«5B051000 – Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығының 4
курс студенттері Матаева Фаризат, Тұрысбек Инжу, Ыбырай Ерасылдардың
«Әлеуметтік саладағы жобаларды мемлекеттік басқару» атты
тақырыбына жазылған дипломдық жобаға

СЫН-ШҚІР

Еліміздің 2050 жылға дейінгі даму бағдарламасында айтылған инновациялық әлеуметтік бағдарланған Даму стратегиясы әлеуметтік саланы сапалы жаңарту бойынша бірқатар шараларды қамтиды. Осыған байланысты әлеуметтік салада болып жатқан инновациялық үдерістердің ғылыми зерттеулері, атап айтқанда, әлеуметтік жобаларды басқарудағы инновациялық қызметті іске асыру практикасын зерделеу неғұрлым өзекті болып отыр. Сонымен қатар, осы бағыт бойынша ғылыми әзірлемелер жеткіліксіз. Ал күшті әлеуметтік саясат, ортақ тұрақтылық пен үйлесімділікті қамтамасыз етеді, оның басты өлшемі халықтың өмір сүру деңгейі болып табылады. Біздің мемлекетте әлеуметтік-бағдарлы қоғамның іргетасы салынған. Экономикалық дағдарыс бірте-бірте әлеуметтік саясатқа көшеді және бізге өмірлік әлеуметтік қауіпсіздік пен әлеуметтік тұрақтылық қажет. Халықтың әлеуметтік жағынан осал топтарына жұмыссыздар, студенттер, мүгедектер, балалар, жасөспірімдер, зейнеткерлер және жалғыз басты адамдар ретінде бағытталған көмек көрсету болып табылады.

Міне, осы тұрғыдан алғанда авторлардың таңдап алған тақырыбы өзекті деп есептеймін.

Дипломдық жоба кіріспе, үш тараудан, қорытынды және пайдаланылған әдебиет тізімінен тұрады.
Жұмыстың алғашқы бөлімінде, мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың теориялық негіздері мен ұғымдары, мәні және атқаратын рөлі негіздері

зерделеу жасалған, Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың тиімділігін жетілдіру және арттыру қажеттілігін қамтамасыз ететін факторлар мен жағдайлары көрсетілген, Әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқарудың әдістері мен нысандарын жетілдірудің мақсаттары мен бағыттары ерекшеліктері жіктеп көрсеткен.

Екінші бөлімде Алматы қаласы Алмалы ауданының тұрғындарын әлеуметтік –экономикалық жолдары берілген, мұндағы қазақстандағы «Өмір түймесі» көпфункционалды орталығын ұйымдастыру берілген сондай-ақ талдау жасалған.

Үшінші бөлімде Шет елдегі тәжірибені пайдаланып IOS және Android платформаларына арналған мобильді қосымшаны әзірлеу, оның ішінде Алматы қаласы Алмалы ауданында іске асыру жобасының нәтижесі құру жобасы көрсетілген.

Алайда дипломдық жобада кездесетін қателіктерді айта кетсек, мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың теориялық негіздері мен ұғымдары бөлімінде шет елдерді мысал келтірілмеген, бірақ бұл дипломдық жобаның өзектілігін кемсітпейді, дегенмен оны атап өткенді жөн көрдім.

Қорыта келе 4 курс студенттері Матаева Фаризат, Тұрысбек Инжу, Ыбырай Ерасылдардың дипломдық жобасы өзіне қойылған талаптарды толық қанағаттандырады және «А-90 өте жақсы» деген бағаға лайық деп есептей келе оларға, яғни Матаева Фаризат, Тұрысбек Инжу, Ыбырай Ерасылдарға «5B090500 – Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығы бойынша «бакалавр» академиялық дәрежесін беруге болады деп тұжырымдаймын.

Сын-пікір беруші:

PhD, доцент Туран Университеті

М.Ж.Конырбеков

Краткий отчет

Университет:	Satbayev University
Название:	Әлеуметтік саладағы жобаларды мемлекеттік басқару.rtf
Автор:	Матаева Фаризат, Тұғырсыбек Іоку, Ыбырай Ерасыл
Координатор:	Сенымгуль Досова
Дата отчета:	2019-04-30 11:56:21
Коэффициент подобия № 1:	4,4%
Коэффициент подобия № 2:	0,3%
Длина фразы для коэффициента подобия № 2:	25
Количество слов:	15 871
Число знаков:	89 777
Адреса пропущенные при проверке:	
Количество завершённых проверок:	40

>>

Самые длинные фрагменты, определённые, как подобные

№	Название, имя автора или адрес гиперссылки (Название базы данных)	Автор	Количество одинаковых слов
1	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскарқызы, А.Г.Нурпанова, С.Б. Куанышева	42
2	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскарқызы, А.Г.Нурпанова, С.Б. Куанышева	20
3	Алишер МусаханБеріліс қорабын шығаратын механикалық құрастыру бөлімін жобалау және біліктің механикалық өңдеу	АлишерМусахан	18

<https://panel.plagiat.pl/web/main/printReport.html>

1/3

	технологиясын жасау (Жылдық шығару бағдарламасы N=11000 дана).rtf Satbayev University (И_П_И)		
4	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскаркызы, А.Г.Нурланова, С.Б. Куанышева	16
5	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскаркызы, А.Г.Нурланова, С.Б. Куанышева	13
6	Документ из базы НЗУ 5256854f-9d00-48be-917a-070cc0a80d1d.doc NARXOZ (NEU) (Information Technology Center)	па	12
7	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскаркызы, А.Г.Нурланова, С.Б. Куанышева	12
8	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскаркызы, А.Г.Нурланова, С.Б. Куанышева	12
9	Документ из базы НЗУ 51c6ba1c-8394-49fd-9765-0734c0a80d1d.doc NARXOZ (NEU) (Information Technology Center)	па	11
10	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Аскаркызы, А.Г.Нурланова, С.Б. Куанышева	11

Документы, в которых найдено подобные фрагменты: из RefBooks

Не обнаружено каких-либо заимствований

Документы, содержащие подобные фрагменты: Из домашней базы данных

Документы, выделенные жирным шрифтом, содержат фрагменты потенциального плагиата, то есть превышающие лимит в длине коэффициента подобия № 2

№	Название (Название базы данных)	Автор	Количество одинаковых слов (количество фрагментов)
1	Алишер МусаханБеріліс қорабын шығаратын механикалық құрастыру бөлімін жобалау және біліктің механикалық өңдеу технологиясын жасау (Жылдық шығару бағдарламасы N=11000 дана).rtf Satbayev University (И_П_И)	АлишерМусахан	18 (1)

Документы, содержащие подобные фрагменты: Из внешних баз данных

Документы, выделенные жирным шрифтом, содержат фрагменты потенциального плагиата, то есть превышающие лимит в длине коэффициента подобия № 2

№	Название (Название базы данных)	Автор	Количество одинаковых слов (количество фрагментов)
1	Социальный проект «Кнопка жизни» нововведение	А.Аскаркызы,	486 (61)

	инновация в социальной сфере.rtf NARXOZ (NEU) (Кафедра Государственное управление)	А.Г.Нурланова, С.Б. Куанышева	
2	Документ из базы НЭУ 52646efa-3ed0-4227-a59c-0716c0a80d1d.doc <i>NARXOZ (NEU) (Information Technology Center)</i>	на	83 (15)
3	Документ из базы НЭУ 5256654f-9d00-48be-917a-070cc0a80d1d.doc <i>NARXOZ (NEU) (Information Technology Center)</i>	на	47 (8)
4	Документ из базы НЭУ 51ca6a1c-8394-49fd-9768-0734c0a80d1d.doc <i>NARXOZ (NEU) (Information Technology Center)</i>	на	47 (8)
5	Сагдатов - ескери диссер.doc <i>Volazhak Academy (Юр Магистратура)</i>	Канагат Сагдатов	25 (4)

Документы, содержащие подобные фрагменты: Из интернета

Не обнаружено каких-либо заимствований

АНДАТПА

"Өмір түймесі" әлеуметтік жобасы Медициналық қызметке мұқтаж адамдарға жедел және кәсіби жедел көмек көрсету мақсатында құрылған. Орталық клиенттерінің ыңғайлылығы үшін біз мобильді қосымша жасауды шештік. Қолданба IOS және Android үшін ыңғайлы интерфейсі және өзіндік дизайны бар екі платформада қолжетімді болады, онда барлық функциялар қолдау көрсетіледі, сондай-ақ кері байланыс, GPS навигатор және қоңырау шалу батырмасы бар. Бұл орталық Алматы қаласының Алмалы ауданында болады. Экономикалық және қаржылық проблемаларға байланысты халықтың ең әлсіз топтары үшін біздің жобамыз қызметтің пайдалы саласын және қызмет көрсету тараптары үшін де, осы қызмет көрсетуді қажет ететін адамдар үшін де мүмкіндіктерді кеңейтуді ұсынады. Қазіргі таңда біздің дипломдық жобамыз шығынсыз және мобильді болып табылады, оның басты өлшемі жылдам адрестік көмек болып табылады.

АННОТАЦИЯ

Социальный проект «Кнопка жизни» призван оказать экстренную и профессиональную помощь нуждающимся в медицинской помощи. Для удобства клиентов, которые пользуются этими услугами, мы решили сделать мобильное приложение. Приложение доступно на обеих платформах с удобным интерфейсом и самостоятельным дизайном для IOS и Android, со всеми поддерживаемыми функциями, а также с обратной связью, GPS-навигатором и кнопкой вызова. Этот центр будет расположен в Алмалинском районе Алматы. Для наиболее уязвимых групп населения из-за экономических и финансовых проблем наш проект предлагает расширить полезность услуги и возможности как для поставщиков услуг, так и для тех, кто нуждается в этой услуге. В настоящее время наш дипломный проект рентабелен и мобилен, основным критерием является быстрая адресная помощь.

ANNOTATION

The social project "Button of Life" is designed to provide emergency and professional assistance to those in need of medical care. For the convenience of our customers we decided to make a mobile application. The application is available on both platforms with user-friendly interface and independent design for IOS and Android, with all supported functions, as well as feedback, GPS-navigator and a call button. This center will be located in Almaly district of Almaty. For the most vulnerable groups of the population, due to economic and financial problems, our project proposes to expand the usefulness of the service and opportunities for both service providers and those who need this service.

At present, our diploma project is profitable and mobile, the main criterion is quick targeted assistance.

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	7
1 МЕМЛЕКЕТТІК ӘЛЕУМЕТТІК ЖОБАЛАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ МЕН ҰҒЫМДАРЫ	9
1.1 Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқару	9
1.2 Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың тиімділігін жетілдіру және арттыру қажеттілігін қамтамасыз ететін факторлар мен жағдайлар	13
1.3 Әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқарудың әдістері мен нысандарын жетілдірудің мақсаттары мен бағыттары	16
2 АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК САЛАСЫН ТАЛДАУ	20
2.1 Алматы қаласы Алмалы ауданының тұрғындарын әлеуметтік – экономикалық талдау	20
2.2 «Өмір түймесі» көпфункционалды орталығын ұйымдастыру	27
3 ЖОБАЛАРДАН КҮТЕТІН НӘТИЖЕЛЕР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ОДАН ӘРІ ІСКЕ АСЫРУ	36
3.1 Шет елдегі тәжірибені пайдаланып IOS және Android платформаларына арналған мобильді қосымшаны әзірлеу	36
3.2 Алматы қаласы Алмалы ауданында іске асыру жобасының нәтижесі	40
ҚОРЫТЫНДЫ	42
Пайдаланылған әдебиеттер тізімі	43
Қосымша	44

КІРІСПЕ

Дипломдық жоба тақырыбының өзектілігі. Қазақстанның әлеуметтік саласы соңғы жылдары Әлемдік және ішкі дағдарыстарға байланысты айтарлықтай қаржылық шектеулерді бастан кешуде. Осы жағдайларда әлеуметтік саланы қаржыландыру тәжірибесіне бағдарламалық-жобалық, бағдарламалық-мақсатты және бағдарламалық-бюджеттік тәсілдерді енгізу өзектілігі артады.

Бағдарламалық бюджет шектеулі Мемлекеттік материалдық және ақша ресурстарын неғұрлым тиімді пайдалануға ықпал етуі тиіс. "Мемлекеттік бағдарламалар" түрінде нормативтік ресімделген елдің бюджеттік шығыстары нәтижесінде экономиканың өсу қарқынының ұлғаюында, яғни Қазақстан Республикасы азаматтарының өмір сүру деңгейін арттыруда көрініс табуы тиіс [1].

Еліміздің 2050 жылға дейінгі даму бағдарламасында айтылған инновациялық әлеуметтік бағдарланған Даму стратегиясы әлеуметтік саланы сапалы жаңарту бойынша бірқатар шараларды қамтиды. Осыған байланысты әлеуметтік салада болып жатқан инновациялық үдерістердің ғылыми зерттеулері, атап айтқанда, әлеуметтік жобаларды басқарудағы инновациялық қызметті іске асыру практикасын зерделеу неғұрлым өзекті болып отыр. Сонымен қатар, осы бағыт бойынша ғылыми әзірлемелер жеткіліксіз. Осы жұмыста авторлар Ресейдің әлеуметтік саласындағы жобалық басқару үдерістерін зерттеуге қажетті жеке теориялық-әдіснамалық аспектілерді жария етуге тырысты [2].

Ең маңызды және білімді проблемалардың бірі-әлеуметтік тұрақсыздық пен әлеуметтік теңсіздіктің күшеюі.

Жобаның өзектілігі-біздің қоғамның әлеуметтік тұрақтылығын нығайту. Ал күшті әлеуметтік саясат, ортақ тұрақтылық пен үйлесімділікті қамтамасыз етеді, оның басты өлшемі халықтың өмір сүру деңгейі болып табылады. Біздің мемлекетте әлеуметтік-бағдарлы қоғамның іргетасы салынған. Экономикалық дағдарыс бірте-бірте әлеуметтік саясатқа көшеді және бізге өмірлік әлеуметтік қауіпсіздік пен әлеуметтік тұрақтылық қажет. Президент атап өткендей, еліміздің ең негізгі міндеті халықтың түрлі топтарын әлеуметтік қорғау және әлеуметтік саясатта тиімді заңдарды әзірлеу жөніндегі қызметті көрсетеді. Халықтың әлеуметтік жағынан осал топтарына жұмыссыздар, студенттер, мүгедектер, балалар, жасөспірімдер, зейнеткерлер және жалғыз басты адамдар ретінде бағытталған көмек көрсету .

Көбінесе үкіметтік әлеуметтік қызмет көрсету мекемелері жалғыз құрылымдармен қарым-қатынас жасайды, оларға мәселелерді шешуде көмек пен қолдау алуға үміт береді. Халықты әлеуметтік қорғау-бұл кәсіби оқытылған адамдардың мемлекетті қорғауы, бұл біздің жобамызда ұсынылып отырған. Атқарушы билік басшысы соңғы Жолдауда еңбекке қабілетті халықтың әлеуметтік тұрақтылығы мен әлеуметтік қорғалуының нығаюы, оның жұмысқа

орналасуы мен жұмыспен қамтылуын арттыру, соның салдарынан табыс табу және ел ауқымында ұлттық табыстың артуы туралы атап өтті.

Сондықтан да біздің ұсынысымыз мүгедектерді қорғау жүйесінде қызмет көрсету саласын жақсарту және мемлекеттік атаулы қолдау үшін Президент берген бағдарламаларды шешуге мемлекеттік қорғауды жетілдіру жолдарын іздестіру болып табылады.

Қазақстанның экологиялық және табиғи жағдайлары, әрине, басқа елдер мен республикалардан кем емес. Біздегі басқа да адамдар сияқты ауыр аурулармен, созылмалы, жүре пайда болған, сондай-ақ әртүрлі патологиялардың туа біткен түрлерімен ауыратын адамдар өте көп. Сондықтан біздің жобамыз балалардың, ересектердің денсаулығы бойынша әртүрлі шектеулері бар адамдарға ұйымдастырылған көмек көрсетуді және жобаның тағы бір оң жағы студенттерге жұмыспен қамту және табыс табу мүмкіндігін ұсынады. Әлеуметтік қорғауды іске асырудың нысаны әлеуметтік саясатқа негізделген биліктің объективті іс-әрекеттері болып табылады, ол елдегі экономикалық қатынастардың барлық түрлі түрлерін қамтиды. Оның жұмысының негізгі бағыты жұмыспен қамтуды реттеу және кәсіби және өнімді еңбекті ынталандыру, соның салдарынан ұлттық кірісті дамыту болып табылады.

Мемлекет тарапынан қоғамдық көмек халықаралық деңгейге және ұсынылған стандарттарға әрдайым сәйкес келмейді. Біздің жоба халықтың әлсіз қорғалған топтарына қосымша нақты және моральдық көмек ұсынады.

Біздің ұсынысымыздың өзектілігі-уақыт талабы, науқастар, мүгедектер, жалғыз басты зейнеткерлер, сондай-ақ өз жақындарына және т. б. назар аудармамайтын және адамдарды жұмыспен қамтуға санын арттыру.

Зерттеудің мақсаты мен міндеттері. Дипломдық жобаның мақсаты көпфункционалды орталықтың ашылуын қарастырады, ол лайықты мамандықтағы студенттерді, сондай-ақ барлық ниет білдірушілерді жұмыспен қамтамасыз етеді. Қойылған мақсатқа жету үшін келесі міндеттер шешілді:

- әлеуметтік саладағы мемлекеттік басқарудың теориялық негіздерін зерттеу;
- Алматы қаласының әлеуметтік саласын талдау;
- Алматы қаласы Алмалы ауданының тұрғындарына зерттеу жүргізу;
- "өмір түймесі" көпфункционалды орталығын ұйымдастыру.

Сондай-ақ барлық мүдделі мемлекеттік қызметтерді, өндірістік бірлестіктерді, жастар ұйымдары мен коммерциялық құрылымдарды және басқа да қоғамдық қорлар мен қозғалыстарды тарту.

Зерттеу нысаны Алматы қаласы Алмалы ауданының тұрғындары болып табылады.

Дипломдық жоба 44 беттен, 15 кестеден, 9 суреттен, кіріспеден, үш негізгі тараудан, қорытындыдан және пайдаланылған әдебиеттер тізімінен, қосымшадан тұрады.

1 МЕМЛЕКЕТТІК ӘЛЕУМЕТТІК ЖОБАЛАРДЫ БАСҚАРУДЫҢ ТЕОРИЯЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ МЕН ҰҒЫМДАРЫ

1.1 Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқару

Қазіргі жағдайда Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы көптеген проблемалармен бетпе-бет келеді. Бұл проблемалардың басым бөлігі маңызды мемлекеттік міндеттерді шешуге арналған бюджет қаражатының жетіспеушілігімен байланысты. Осыған байланысты, әсіресе әлеуметтік бағытталған мемлекеттік бағдарламаларды қаржыландырудың бюджеттен тыс көздерін тартудың қазіргі заманғы және тиімді тәсілдерін іздестіру мәселелеріне арналған зерттеулер өзекті болып отыр. Бюджеттік шығыстарды қаржыландыру проблемаларын шешуде соңғы жылдары басқарудың жобалық және бағдарламалық-мақсатты технологиялары белсенді түрде қолданыла бастады. Жобаларды басқару Қазақстанда соңғы 10 жыл бойы қызметтің түрлі салаларында белсенді қолданылады, оның ішінде (кему тәртібімен): мемлекеттік және халықаралық жобалар – 18 %; инновациялар және ҒЗТҚЖ – 18 %; Ақпараттық технологиялар – 16 %; өнеркәсіп және көлік – 13 %; энергетика (мұнай, газ, электр) – 11 %; Құрылыс – 8 %; телекоммуникация – 5 %; басқалар (медиа, банктер) – 3%. 2. Бұл ретте әлеуметтік жобалар өңірлер деңгейінде де, мемлекеттік деңгейде де әлеуметтік проблемаларды шешу құралдарының бірі болды. Жобалық технологиялар әлеуметтік салада белсенді пайдаланыла бастады, өйткені олар "үшінші секторды" қаржыландыру үшін бюджеттен тыс қаражатты іздестіруге және сонымен қатар мақсаттарды нақты көрсету, жауапты орындаушыларды анықтау және Жобалық іс-шараларды іске асыру мерзімдері есебінен мемлекеттік басқарудың тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Тәжірибе Мемлекеттік және қоғамдық құрылыстың барлық салаларында жобалық технологиялардың кең таралуын куәландырады. Осыған байланысты "жоба", "әлеуметтік жоба", "әлеуметтік жобаларды басқару" терминдерін тағы да айқындау қажет.

3 осы стандартқа сәйкес " жоба-бұл мақсатқа жету үшін қабылданған бастапқы және соңғы күндері бар үйлестірілген және басқарылатын есептерден тұратын процестердің бірегей жиынтығы. Жобаның мақсатына қол жеткізу алдын ала анықталған талаптарға сәйкес келетін нәтижелерді, оның ішінде уақыт, ақша және ресурстар сияқты нәтижелерді алуға шектеулерді алуды талап етеді". Әлеуметтік жобалау мемлекеттің әртүрлі міндеттерін шешудің бір құралы болып табылады. Ғылыми әдебиеттерді талдау көрсеткендей, әлеуметтік саланы реттеуде осы ұғымның көптеген анықтамалары бар. Міне, олардың ең типтік.

Әлеуметтік жобалау-бұл әлеуметтік объектілерді, сапаны, процестерді және қарым-қатынасты жобалау.

Әлеуметтік жобалау-бұл әлеуметтік басқарудың маңызды кезеңдерінің бірі, өйткені шешім қабылдау және әзірлеу нысандарының бірі бола отырып,

басқару циклінің басқа функцияларын іске асыруды қамтамасыз ететін маңызды элементі ретінде әрекет етеді. Бұл анықтама жобаны басқару процесінің бірінші кезеңі – жоспарға теңестіреді. Әлеуметтік жобалаудың нәтижесі жобаны іске асыру болып табылады. Осы зерттеу мақсатында келесі екі анықтама барынша қолайлы.

Әлеуметтік жоба белгілі бір қаржылық, еңбек, материалдық және басқа ресурстар болған кезде адамдардың белгілі бір іс-әрекеттері салдарынан туындайтын жүйенің болашақ қалаулы күйін көрсетуге арналады. Әлеуметтік жоба-белгілі бір таңбалы нысанда (құжаттама жүйесінде) көрсетілген әлеуметтік проблеманы нақты шешудің ғылыми негізделген моделі.

Жалпы, "әлеуметтік жоба" ұғымының келтірілген түсіндірмелерін жинақтай отырып, авторлық анықтама ұсыну қажет: әлеуметтік жоба – бұл нақты әлеуметтік мәселелерді шешуге бағытталған ресурстар, орындаушылар және жүзеге асыру мерзімдері бойынша байланыстырылған іс-шаралар кешені.

Әлеуметтік жобалар қаржыландыру ерекшеліктері, ауқымы, іске асыру мерзімдері, күрделілік дәрежесі, жобаланатын өзгерістердің сипаты, қызмет бағыттары бойынша алуан түрлі. Бұл ерекшеліктерді жоба бойынша жұмыс басталғанға дейін түсіну маңызды, бұл жоба үлгілерінің әрқайсысының артықшылықтарын барынша тиімді пайдалануға және мүмкін болатын қиындықтарды алдын ала қарастыруға мүмкіндік береді[3].

Әлеуметтік жобаларды келесі белгілер бойынша саралауға болады:

1. Жоба түрі (жіктеу жоба есептелген қызметтің негізгі салалары бойынша жүзеге асырылады: білім беру, денсаулық сақтау, спорт, ТКШ, жұмыспен қамту және т.б.).

2. Жоба класы (жобаның құрамы мен құрылымы және оның пәндік саласы бойынша): монопроект, мультипроект, мегапроект.

Монопроект-бұл кіші жобаларға бөлуді көздемейтін әр түрлі түрдегі, түрдегі, масштабтағы жеке жоба.

Мультипроект-бұл бірнеше монопроект жобалардан тұратын және көпбейінді басқаруды талап ететін кешенді жоба.

Мегажоба - бірқатар моно-және мультипроект жобаларды қамтитын өңірлерді, салаларды және басқа да құрылымдарды дамытудың мақсатты бағдарламалары.

3. Жобаның түрі (жобаның пәндік саласының сипаты бойынша): инвестициялық, инновациялық, ғылыми-зерттеу, Оқу-білім беру.

4. Жобаның ауқымы (жобаның өзінің көлемі, қатысушылардың саны және қоршаған ортаға әсер ету дәрежесі бойынша): мемлекетаралық, халықаралық, ұлттық, өңіраралық, өңірлік, салааралық, салалық, корпоративтік, ведомстволық, жеке ұйымның жобалары.

Шағын және шағын жобалар адамдардың шағын топтарының мүдделерін қозғайды, қарапайым проблемаларға жақындайды және жалпы саяси жағдайға байланысты емес. Әлеуметтік жобаның мақсаттары, міндеттері, мазмұны жоба бастамашысының құндылық-нормативтік жүйесінің ерекшеліктерін өзіне алып

келетін әлеуметтік жобалаудың субъективті бағдары дәл осындай жобаларда жақсы көрінеді.

5. Жобаның ұзақтығы (жобаны жүзеге асыру кезеңінің ұзақтығы бойынша): қысқа мерзімді (3 жылға дейін), орта мерзімді (3 жылдан 5 жылға дейін), ұзақ мерзімді (5 жылдан астам).

Әлеуметтік жоба инновациялық қызметке жатады, өйткені өз негізінде белгілі бір әлеуметтік өзгерістерді болжайды. Бұл өзгерістер ойланады, негіздеме алады, жоспарланады, яғни әлеуметтік жоба саналы инновациялық қызметтің бір түрі болып табылады. Ірі әлеуметтік жобаларда көп нәрсе әлеуметтік реформаларға ұқсас: олар сондай-ақ биліктің жоғары деңгейлерінің қызмет ету ерекшеліктерімен байланысты жағдайларға байланысты қайта қарау, жою немесе ревизия жасау қаупіне ұшырайды.

Әлеуметтік жобаны басқару-жобалық іс-шараларды жүзеге асыруға және жоспарланған әлеуметтік нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік беретін жоба параметрлеріне және жобалық процеске қатысушыларға мақсатты ықпал ету.

Әлеуметтік процестерді жобалық басқарудың негізгі артықшылықтары:

1. Жобаларда іс-шараларды іске асырудың нақты мақсаттары, міндеттері, мерзімдері мен кезеңдері белгіленеді, бұл процестерді тиімді бақылауға және оларды белгіленген мерзімде аяқтауға мүмкіндік береді. Жобаның нысаналы сипаты түпкілікті қалаған нәтижелерге дәйекті түрде қол жеткізуге мүмкіндік беретін тиісті іс-шараларды әзірлеуді көздейді. Ресей өңірлерінің әлеуметтік дамуын басқаруда жобалық тәсілді әдіснамалық сауатты қолдану әлеуметтік проблематиканың стратегиялық фокусын нақты анықтауға және қандай да бір өзекті проблеманың кезең-кезеңімен шешімін көруге мүмкіндік береді.

2. Жобалық басқару жеке іс-шараларды, кезеңдерді және жалпы жобаны жүзеге асыруға жауапты орындаушылар командасын қалыптастыруға мүмкіндік береді. Әдетте, жоба орындаушыларын, мердігерлерін конкурс, бәсекелестік тәсіл негізінде іріктейді, бұл жобаның табыстылығын айтарлықтай арттырады. Жобалау командасын сауатты ұйымдастыру мемлекеттік бағдарламаларды орындау процесін басқару кезінде көптеген қиындықтарды болдырмауға мүмкіндік береді. Нәтижесінде билік органдары қаржылық, материалдық және адами ресурстарды неғұрлым ұтымды басқара алады.

3. Жоба оның мақсаттарын іске асыру үшін талап етілетін қаржылық, материалдық және өзге де ресурстарды мұқият есептеуді және негіздеуді және оларды қамтамасыз ету көздерін таңдауды білдіреді. Бұл ретте әлеуметтік проблемаларды шешудің нарықтық құралы бола отырып, жоба үнемі белгілі бір бюджетпен шектеледі, бұл бір мезгілде шығындарды қатаң бақылауды және бюджеттеу жүйесін пайдалануды талап етеді. Мысалы, мемлекеттік жобаларды іске асырудың ресейлік тәжірибесін зерттеушілер жобалық басқаруға көшу кезінде шығындар 15-20% - ға қысқаратынын, ал қойылған міндеттерге қол жеткізу 15-30% - ға жеделдетілетіндігін атап өтті.

4. Жобаның ашықтығы мен қоғамдық есептілігі Мемлекеттік басқарудың, әсіресе әлеуметтік салада тиімділігін айтарлықтай арттыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, қазіргі заманғы ақпараттық технологиялар мен жобаларды

басқарудың автоматтандырылған жүйелері кеңінен қолданылады, олар өзгелерден басқа, онлайн режимінде жобаның іске асырылу барысын жедел бақылауға мүмкіндік береді. Мемлекеттік әлеуметтік жобалар үшін бұл әсіресе маңызды, өйткені оларды іске асыруға, әдетте, бюджет қаражаты қатысады және көптеген қатысушылар мен құрылымдар байланысқан [4].

Ақпараттық ашықтық билік органдары үшін өзекті бірқатар міндеттерді шешуге мүмкіндік береді:

– мемлекеттік қызметшілер қызметінің нәтижелілігін нақты жобаларды іске асырумен, оларды материалдық және моральдық ынталандырумен байланыстыру;

- уақытша, адами және материалдық ресурстарды оңтайлы бөлуді қамтамасыз ету;

- жалпы және халыққа түсінікті нәтижеге қол жеткізу үшін мемлекеттік басқарудың сапасын арттыру;

- жекелеген іс-шараларды іске асыру және жұмыстарды орындау уақытын 20-50% қысқарту, бюджет қаражатын артық жұмсау тәуекелдерін азайту;

- жоба мақсаттарының, мазмұны мен бюджетінің негізсіз және бақылаусыз өзгерістерін болдырмау;

- қоғамдық маңызы мен пайдалылығын ескере отырып, жобаны іске асыру тиімділігін кешенді бағалау;

- жоба менеджерлерінің нәтижелілігін ескере отырып, олардың мінез-құлқының үлгілерін уақтылы және икемді өзгерту;

- жобалық басқару сапасын арттыру және жобалық менеджерлерді Практикалық оқыту үшін деректер базасын құру.

Әлеуметтік нысандар мен процестерді мемлекеттік басқару басқарудың әртүрлі әдістері мен тәсілдерін қолданады. Бұл жерде тұтастай алғанда мемлекеттік басқару әдістерінің олардың ұйымдардың және жекелеген тұлғалардың тіршілік әрекетінің қандай да бір тараптарына: экономикалық, ұйымдастырушылық, өкімдік, әлеуметтік-психологиялық әсері тұрғысынан жалпы жіктемесін атап өткен орынды [5].

Әлеуметтік саланы мемлекеттік реттеудің негізгі құралы әлеуметтік заңнама болып табылады, оның негізінде ҚР Конституциясы, Азаматтық кодекс, Еңбек кодексі, Бюджет кодексі, сондай-ақ мемлекеттік және аймақтық деңгейлердегі әлеуметтік процестерді реттейтін заңдар жатыр.

Мемлекет тарапынан әлеуметтік процестерді құқықтық реттеу құралдарына осы саланы қозғайтын заңдарды, Президент жарлықтары мен Үкімет қаулыларын қабылдау жатады.

Аталған және басқа да нормативтік-құқықтық актілердің әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқару процестеріне қалай әсер ететінін жалпы көзқараспен қарастырайық. Әлеуметтік салаға қатысты негізгі нормативтік-құқықтық актілер.

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы, оған сәйкес Қазақстан Республикасы – саясаты адамның лайықты өмірі мен еркін дамуын қамтамасыз ететін жағдайлар жасауға бағытталған әлеуметтік мемлекет (7-бап) .

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексі. Ол құқықтық мәселелерді, әлеуметтік бағдарланған ұйымдардың мәртебесі мен қызмет ету ерекшеліктерін реттейді.

3. Қазақстан Республикасының Салық кодексі. Мүлікке, көлік құралдарына, жер учаскелеріне, әлеуметтік бағдарланған ұйымдарға: қайырымдылық қорларына, қоғамдық ұйымдарға, мүгедектерді қолдау орталықтарына және басқа да коммерциялық емес ұйымдарға қатысты алынған пайдаға салық салу бөлігінде негізгі жеңілдіктер көрсетіледі.

4. Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы 2015 жылдың 16 наурызында әлеуметтік саясаттың орта мерзімді перспективаға арналған негізгі бағыттары: денсаулық сақтау, білім беру, тұрғын үй және ауыл шаруашылығы болып табылатыны атап өтілді. Бұл салаларды одан әрі дамыту төрт басым ұлттық жобалар шеңберінде жүзеге асыру ұсынылды: "Денсаулық", "Білім", "Қолжетімді баспана", "АӨК дамыту".

5. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың Жарлығы Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2012 жылғы 17 наурыздағы "Мемлекеттік әлеуметтік саясатты іске асыру жөніндегі іс-шаралар туралы" № 597 жарлығы.

Осылайша, әлеуметтік жоба өз негізінде әлеуметтік табиғаттың түрлі нысандарын қозғайтын белгілі бір әлеуметтік өзгерістерді болжайды. Әлеуметтік жобаларды басқару үшін қазақстанда барлық қажетті ұйымдастырушылық және құқықтық негіздер құрылған. Алайда мемлекеттік басқару жүйесінің тиімділігін арттыру және одан әрі дамыту мен жетілдіру үшін осы жұмыс бағыттарының теориялық негіздемесі және мемлекет, өңірлер және жекелеген корпорациялар деңгейінде нақты практика тәжірибесін жинақтау талап етіледі.

1.2 Мемлекеттік әлеуметтік жобаларды басқарудың тиімділігін жетілдіру және арттыру қажеттілігін қамтамасыз ететін факторлар мен жағдайлар

Әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқаруды дамыту және жетілдіру елдегі әлеуметтік-экономикалық өмірдегі болып жатқан өзгерістерге баса назар аударуды, жалпы туындайтын проблемаларды қазіргі заманғы шешудің озық тәжірибесін қорыту мен таратуды, нормативтік-құқықтық реттеуді жедел түзетуді және ағымдағы саясаттың тиімділігін арттыруды талап етеді. Ең алдымен объективті себептерді, әлеуметтік саясат саласындағы мемлекеттік органдардың жобалық қызметін одан әрі жетілдіру қажеттігін айқындау қажет. Осы тақырыптағы ғылыми жарияланымдарды талдау және қорыту, нақты практикада болып жатқан өзгерістерді зерделеу әлеуметтік-экономикалық процестерді реттеудің мемлекеттік саясатының әлеуметтік бағыттылығын күшейтудің бірқатар объективті себептерін бөліп көрсетуге мүмкіндік береді:

– қоғамдық дамудың түрлі салаларындағы әлеуметтік проблемалардың өсуі мен күрделенуі әлеуметтік саясатты тиісті түзетуді талап етеді;

– әлеуметтік заңнаманы дамыту және жетілдіру, әртүрлі бағдарламалық құжаттарды әзірлеу және бекіту мемлекеттік билік және басқару органдарының түрлі ұлттық жобаларды іске асыру негізінде әлеуметтік проблемаларды шешуге нақты көшумен әр түрлі деңгейдегі бюджеттердегі әлеуметтік ауыртпалықты бір уақытта төмендету кезінде олардың ағымдағы саясатының әлеуметтік бағдарлануы туралы айтылған декларацияларын растау қажеттілігін негіздейді.;

– бір жағынан, азаматтардың өзін-өзі ұйымдастырудың жаңа тәсілдері мен нысандарын іздеуге, ал екінші жағынан-олардың басқарушылық құзыреттіліктерді алу қажеттілігіне, мемлекеттің дербестігін және тәуелсіздігін арттыруға әкелетін қоғамда шешілмеген әлеуметтік проблемалардың саны мен ауқымын ұлғайту;

– қолданыстағы коммерциялық емес ұйымдардың әлеуметтік саладағы жобаларды басқару бойынша олардың жобалары мен бағдарламаларын табысты іске асыру үшін қажетті білімге қызығушылығының өсуі, бұл мемлекеттің қайта даярлау және біліктілігін арттырудың арнайы бағдарламаларын әзірлеуге қатысу қажеттігіне әкеп соғады.;

- бизнесті дамыту мен оның тиімділігін арттырудағы адами және зияткерлік капитал рөлінің өсуі, бұл өзінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру, сондай-ақ мемлекеттік экономикалық саясатты тиісті түзету мақсатында бизнес-құрылымдар тарапынан әлеуметтік инновацияларға деген жоғары қызығушылықты тудырады.

Жалпы, әлеуметтік процестерді басқаруға жобалық тәсілдің маңыздылығын атап көрсете отырып, мемлекет өзінің бірқатар маңызды міндеттерін шешетінін тағы да еске салу қажет:

- қосымша бюджеттен тыс қаражатты тарту есебінен әлеуметтік саланы қаржыландыруды ұлғайтады;

- ірі әлеуметтік міндеттерді бірқатар ұсақ әлеуметтік жобаларға бөлу және кезең-кезеңмен қол жеткізуге болатын мақсаттарды анықтау, жоба іс-шараларының мерзімдері мен жауапты орындаушыларын нақтылау есебінен әлеуметтік саясаттың тиімділігін арттырады;

- муниципалдық және мемлекеттік билік органдарында жобалық басқарудың арнайы құрылымын құра отырып, халықтың нақты қажеттіліктері мен қажеттіліктеріне әлеуметтік саясаттың нақты шараларын жақындатады;

– белгілі бір әлеуметтік жобаларды тандау және бекіту кезінде конкурс пен жариялылықты пайдалана отырып, әлеуметтік саланы басқарудың нарықтық, бәсекелестік әдістерін кеңейтеді;

- қаржылық, материалдық және адами ресурстарды ұтымды пайдаланудың мақсаттарын, міндеттерін, іс-шараларын нақты тұжырымдай отырып, жобалық басқаруды енгізу негізінде әлеуметтік саясаттың жекелеген бағыттарына жауапты мемлекеттік және муниципалдық басқару қызметкерлерінің қызметін айтарлықтай жетілдіреді, бұл қойылған міндеттерге

қол жеткізуді жеделдетуге және бюджеттік шығыстарды қысқартуға мүмкіндік береді;

- жобалардың ашықтығы, жобалық менеджерлердің есеп беруі, нақты уақытта олардың мониторингін жүргізуге және жоспарланған мақсаттарға қол жеткізуді бағалауға мүмкіндік беретін қазіргі заманғы ақпараттық технологияларды енгізу арқасында билік органдарының қызметіне қоғамдық және азаматтық бақылауды күшейтеді;

- жеке компанияларды тарту және мемлекеттік-жеке меншік әріптестіктің әртүрлі нысандарын құру негізінде көптеген инфрақұрылымдық жобаларды іске асыруға ықпал етеді, бұл әлеуметтік әріптестік қатынастарын күшейтеді, жұмыстың жобалық әдістерін кеңейтудің институционалдық негіздерін құрады және бюджеттік заңнамада жобаларды іске асыру мерзімдері бойынша шектеулерді алып тастайды[6].

Әлеуметтік қорғау қызметтерін көрсететін әлеуметтік бағдарланған коммерциялық емес ұйымдарды мемлекеттік жобалық қолдау арнайы құрылған жүйе шеңберінде неғұрлым тиімді жүзеге асырылуы мүмкін. Бұл ретте мұндай жүйе ҚР әрбір субъектінде құрылуы тиіс.

Жобалар жүйесі арқылы әлеуметтік қорғау қызметтерін көрсететін коммерциялық емес ұйымдарды қаржылық мемлекеттік қолдау шараларының жүйесін қалыптастыру қажет. Бүгінгі күні мемлекеттік билік органдары қызметінің тәжірибесінде, әдетте, қолдау нормативтік-құқықтық базаны әзірлеумен, қаржы және мүлік берумен шектеледі, бұл жеткіліксіз болып табылады, өйткені ұйымдардың қызметін мемлекеттің әлеуметтік функцияларын орындаумен үйлестіруге мүмкіндік бермейді .

- әлеуметтік саланың басым секторларында (Денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қызмет көрсету, Мәдениет) заңнаманы жетілдіру.

Шынында да, әлеуметтік саладағы заңнаманы жетілдіру Қазақстан азаматтарының өміріндегі проблемалардың едәуір бөлігін шеше алады. Қолданыстағы заңдар осы сектордың ерекшелігін ескермейді, ал кәсіпкерлер әкімшілік кедергілердің көп болуына байланысты әлеуметтік жобалармен айналысуға дайын емес.

Әлеуметтік жобаларды іске асыруды тежейтін себептердің бірі әлеуметтік инновацияларды нақты өмірге енгізуді қамтамасыз ететін жеткілікті дамымаған инфрақұрылым болып табылады Мұнда :

- әлеуметтік жобаларды мемлекеттік қолдаудың инфрақұрылымы, яғни оларды іске асыруға ықпал ететін мамандандырылған ұйымдар;

- жобаларды мемлекеттік қолдауды ресурстық қамтамасыз ету (банктер, инвестициялық компаниялар және т. б.);

- жобаларды іске асыру және мемлекеттік қолдау үдерісін бақылау, мониторинг және бағалау кіші жүйесі.

Осыған байланысты нысаналы капиталды қалыптастыру және пайдалану тетіктерін жетілдіру, әлеуметтік бағдарланған жобаларды қолдаудың ресурстық орталықтарын, әлеуметтік саладағы ерікті және волонтерлік орталықтар мен

инновациялар орталықтарын қалыптастыру сияқты шараларды іске асыру қажет.

Сондай-ақ әлеуметтік кәсіпкерлікті қолдау және дамыту қажет. Әлеуметтік кәсіпкерлік-бұл шағын және орта кәсіпкерлік субъектілерінің әлеуметтік проблемаларды шешуге бағытталған әлеуметтік жауапты қызметі.

1.3 Әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқарудың әдістері мен нысандарын жетілдірудің мақсаттары мен бағыттары

Елдің экономикалық дамуының әлеуметтік бағдарлануын күшейту және қоғамдағы көптеген әлеуметтік проблемаларды тез арада шешу мақсатында әлеуметтік жобаларды дамыту және басқаруды жетілдіру арқылы әлеуметтік салаға мемлекеттік реттеушілік ықпалды күшейту жөнінде нақты ұсыныстар әзірлеу қажет.

Жобалық басқару жаңа ұйымдық мәдениет және технология ретінде жобалау-бағдарланған ұйымдар арқылы жекелеген жобалар мен бағдарламалардан тұтастай алғанда жобалық-бағдарланған қоғамға көшуге мүмкіндік береді.

Ол үшін бірнеше дербес жобаларды іске асыру қажет:

Болжамдық-жобалық құжаттарды: аумақтың, Бизнесінің, халықтың қажеттіліктері мен экономикалық әлеуетін нақты білуді болжайтын қалыптасқан жаңа ақпараттық-талдамалық база негізінде аудандардың, облыстың және қалалардың даму тұжырымдамаларын, стратегияларын, бағдарламалары мен бюджеттерін әзірлеу үшін коммуникациялық алаң болатын қала әкіміне тікелей бағынатын аумақтық дамуды жоспарлау орталықтары (қалалық, облыстық және аудандық) жүйесі түрінде институционалдық негіз құру[7].

Қоғамды әлеуметтік қорғау және мемлекет саясаты кез келген елдің маңызды бөлігі болып табылады. Қазақстан Республикасында халықты экономикалық саясат пен экономикалық тиімділікті әлеуметтік қорғауды өзекті мәселе ретінде көрсетеді. Бұл мәселе біздің ел үшін аса маңызды, өйткені біздің мемлекет өзін әлеуметтік жағынан көрсетеді, ал біздің мемлекеттің менталитеті аға буынға құрмет пен құрмет көрсетуді көздейді. Демек, бұл 17.5 миллион тұрғынды жұмыспен, тұрғын үймен, түрлі жеңілдіктермен қамтамасыз ету үшін және біздің конфессия өкілдері бейбітшілік пен келісімде өмір сүруі үшін, ал еңбекке қабілетті халықтың барлығы отбасына табыс әкелетін және мемлекетке пайда әкелетін жұмыс болуы үшін үлкен еңбек. Республика басшысы халықты әлеуметтік қорғауға ерекше назар аударады, мемлекеттің әлеуметтік саласы экономикамен де тығыз байланысты екенін ұмытуға болмайды. Біздің еліміз көп жағдайда көрші елдерді басып озғысы келеді, сондықтан әлеуметтік саланы дамытуға ерекше көңіл бөлінеді.

Елдің қалыптасып отырған нарықтық қатынастарындағы мемлекеттің әлеуметтік экономикасының неғұрлым жаһандық міндеті халықтың барлық мұқтаж топтарына әлеуметтік көмек көрсету жөніндегі және қоғамның нәтижелі әлеуметтік

саясатының мінез-кұлқын қалыптастыру жөніндегі жұмыс болып табылады. Оны іске асырудың нысаны елдегі экономикалық қатынастардың барлық салаларын қамтитын әлеуметтік саясатта іске асырылған мемлекеттің іс-қимылының нақты бейнесі болып табылады. Оның жұмысының басты мақсаттарының бірі жұмыспен қамтуды тұрақтандыру және жоғары білікті және өндірістік еңбекті ынталандыру, соның салдарынан ұлттық табыстың көбеюі болып табылады. Мемлекет көрсететін қызметтердің сапасы туралы, олардың жылдамдығы туралы, бұл елдің ірі мегаполистерінде де, аудан орталықтарынан алыс орналасқан шалғай ауылдарда да маңызды.

Қазіргі уақытта әлеуметтік саланы мемлекеттік үйлестіру әлеуметтік төлемдер кедейлікпен ғана емес, сонымен қатар өсіп келе жатқан өзіндік теңсіздікке ұмтылады. Маңызды мәселе ол көмек бүкіл тұрғындарға өсіп келе жатқан обнищания.

Қалыптасқан экономикалық және әлеуметтік-саяси жағдайларда халыққа мемлекеттік көмек көрсету тұжырымдамасының мәні айтарлықтай көтерілді. Жиі Мемлекеттік әлеуметтік қызмет көрсету мекемелері жалғыз құрылымдармен көрінеді, әркімге жүгіну оның өмірлік қиын жағдайларын шешуде қолдау мен көмек алуға үміт қалдырады.

Қазіргі заманғы әлем мен экономикалық-нарықтық қатынастар қызмет көрсету, өндіріс, сауда және т.б. саласында өмір сүру үшін жаңа идеялардың қозғаушы күші болып табылады. Өртүрлі елдердің дағдылары саналы сұрау, сұраныс тудыратын қызметтердің озық ұсынысындағы инновациялық әлеуметтік жұмыс; тиісінше жұмыспен қамту, түсім, материалдық жағдай, көңіл-күй, ана мен бала, оқыту, ағарту, уақыт жүргізу, әлеуметтік қорғау мәселелері; сондай-ақ эмигранттармен және мәжбүрлі қоныс аударушылармен жұмыс. Бірақ тиімді әлеуметтік қызметтерді толықтыру үшін жауапты мемлекеттік қолдау, қаржыландыру, уақыт беру, үй-жай және т. б. мүмкіндіктер мен шарттар қажет.

Біздің қоғамда адамдардың, егде жастағы адамдардың рөлі өте жоғары. Бұл адам халқының көптеген сынақтарымен есте қалған қабаты. Еңбек сіңірген еңбегі, қызметтегі ерлігі, Отан алдындағы ерлігі мен батылдығы. Әрине, Отан алдындағы атқарушы борыш.

Зейнеткерлер лайықты қарттыққа, лайықты өмір сүру жағдайына және пансионаттарда, санаторийлерде демалуға, кәсіби, сапалы медициналық қызмет көрсетуге, барлық әлеуметтік қызметтер мен қызмет көрсету салаларының күтімі мен қатысуына лайықты

Бұл адамдар өз еңбектерімен көптеген жеңістер мен еңбек сіңірген еңбектері мен марапаттарына қол жеткізді, олардың көпшілігі әртүрлі материалдық және басқа да марапаттаулармен марапатталды.

Ұзақ жылдар бойы жинақталған білім мен тәжірибе бүгінгі күні де табысты қолданылуда, оларды бере отырып, бүгінгі күнге дейін өздерінің еңбек ұжымдарында жұмыс істеп, оқу орындарында сабақ береді.

Мемлекет атынан зейнеткерлерге ақшалай эквивалентте белгілі бір пайызда үстемеақы, демалыс, емделу орындарына жолдамалар және алдын алу алады. Жалғыз басты зейнеткерлерге, еңбек мүгедек зейнеткерлерге, тегін медициналық

қызмет көрсету, қалалық көлікте жол жүру және қалааралық тегін жол жүру төлемдері қарастырылған.

Мемлекеттік қордан тегін тұрғын үй беру.

Зейнетақы жүйесінің маңызды кемшіліктері бар. Мемлекет қарт адамдарға әрқашан лайықты өмір сүру деңгейін бермейді. Зейнетақы төлемдерінің қажеттілігі мен мөлшері өте өзекті болып қалуда. Тиімсіз зейнетақы реформалары әлеуметтік саланы дамытады. саясат, елдің экономикалық саясаты көбінесе нарық саласындағы зейнетақы жүйесінің проблемаларын шешуде оң нәтижелер бермейді. Зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеу жұмыста болған үзілістерге қарамастан, қатарынан кез келген 3 жыл жұмыс үшін орташа айлық табыс негізге алына отырып, 1995 жылғы 1 қаңтардан бастап жүзеге асырылады. Әлеуметтік саясат үлкен назар аударуды талап ететін мемлекеттік саясаттың маңызды бағыттары болып табылады. Бұл әлеуметтік саясат халықтың әлсіз топтарын қамтамасыз етуі тиіс, қоғамның бұзылуына, билік пен жалпы мемлекетке сенімсіздігіне әкелетін қажеттіліктердің қанағаттандырылмауы. Еңбекке жарамсыз халықты қамтамасыз етуге арналған белгілі бір экономикалық және әлеуметтік мемлекеттік іс-шараларды іске қосу қажет. Экономикалық түр ретінде зейнетақы кепілдігінің мәні қоғамның еңбекке жарамсыз адамдары үшін тұрақты өмір көрсеткіштерін құруға бағытталған ұлттық табыстың оқшауланған бөлігін талап етеді.

Ғылыми-технологиялық ашылулар ғасырында және сол жерде болған кезде онда жанған экологиялық апаттар мен табиғи катаклизмдер, газдалған әуе кеңістігінде ластанған су айдындарында, біз мүмкіндігі шектеулі адамдардың өсіп келе жатқан санын жиі көреміз: бұл туғаннан мүгедектер, пайда болған мүгедектік, өндірістік жарақаттың және т.б. көлік салдары және басқа да авариялар мен апаттар.

Алайда, бұл өмірге деген сүйіспеншілігін жоғалтпаған адамдар және қоғамға үлкен пайда әкелетін дарынды, талантты адамдар. Бүгінгі күні өз өндірісі мен бизнесі, қоғам өміріне белсенді қатысатын өз хоббиі бар. Тіпті еңбекке қабілетті адамдармен теңдей салықтар төлейді және елдің экономикасы мен саясатында өз орнын толық құқылы алады, өзін, отбасыларын ұстайды және интернаттарға, мүгедектер үйлеріне, балалар баспаналарына көмек көрсете отырып, қайырымдылықпен айналысады [8].

Қазақстан үшін құпия емес, Президент н. Назарбаевтың Жарлығымен А. Назарбаева мүгедектерге кейбір уақыттан бастап жұмысқа орналасу, жұмыс орнын алу, оқыту және барлық мүмкін болатын конкурстарға қатысу және жалпы мемлекет қоғам өміріне қызмет көрсетіледі, оның үстіне өзінің қатысуымен және еңбегімен табыс әкеледі және өзінің қаржылық тәуелсіздігі бар. Осылайша, мемлекет бөлген жәрдемақы мен жеңілдіктерге ғана емес. Сол спортсмендер олимпиадашылар өздерінің жетістіктерімен мемлекетке, елге үлкен атақ алып келу мүмкіндігіне ие. Мүмкіндіктері шектеулі халық арасында көптеген белгілі, елімізде және шетелде суретшілер, музыканттар. Қандай да бір ауыр жағдайларға байланысты зардап шеккен немесе дүниеге келген адамдар біз қалай сөйлеуге үйренгеніміздей, әлі де қоғамның, мемлекеттің, Үкіметтің назарын қажет етеді.

Сауықтыру оңалту, санаторийлік-курорттық емдеу бейімделген орталықтар, қызығушылықтары бойынша клубтар және жұмыс бейімделген орындар, тұру жағдайлары, моральдық-психологиялық қолдаудың қозғалуы қажеттілігі әрдайым болды. Халықаралық деңгейде мүмкіндігі шектеулі адамның құқықтары мен бала құқықтары туралы конвенция әрдайым ескеріледі, мүмкін болатын кемсітушіліктен, қызмет көрсету мен өмір сүру жағдайларын кемсітуден және нашарлаудан, медициналық сақтандырудан және тегін қызметтер көрсетуден және т. б. болдырмау үшін барлық көзделген ережелерді ескереді.

Әрбір адам және қоғам мүшесі ретінде өте қымбат, оның денсаулық жағдайына, жынысына, ұлтына қарамастан. Бұл қоғам мен мемлекеттің оған деген үндеуін дәлелдейді, өйткені ешнәрсе адамзаттық өмір, оның мүмкіндіктері мен елге пайда әкелетін еңбек қызметі қымбат деп бағаламайды, бұл халықаралық келісімнің басты аспектілерінің бірі болып табылады.

Өйткені, адамның негізгі құндылығы-ол қоғамға, елге, мемлекетке ғана емес, жақындарын қамти алады, басқаларына көмектесе алады және сол арқылы өзін әлеуметтік жағынан қорғалған және ең бастысы дамыған, зиянсыз, қоғамның әлсіз жіктеріне емес, сезінеді.

Спортпен айналысу, бассейндерге, залдарға, клубтарға бару мүгедектігі бар адамдар үшін жүктемелер мен проблемаларға мүмкіндік туғызуы тиіс. Көлік тасымалдары, көмекшілер-бұл оның денсаулығына қарамастан қоғамның әрбір мүшесі үшін көзделген барлық әлеуметтік қорғау[9].

Бірінші тарау бойынша қорытынды жасай отырып, мүмкіндігі шектеулі адамдарды мүгедектерге арналған құралдарды пайдалануға арналған әдістер мен аспаптарды және мүгедектерге арналған құралдарды сатып алу мүмкіндігін және медициналық жабдықтарды, дәрі-дәрмектерді жеңілдікті бағамен сатып алу мүмкіндігін де қоғамның белгілі бір қабілетін әзірлеу қажет, себебі ешкім де мүмкін болатын жазатайым жағдайдан және т. б. сақтандырылмаған.

2 АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК САЛАСЫН ТАЛДАУ

2.1 Алматы қаласы Алмалы ауданының тұрғындарын әлеуметтік-экономикалық талдау

Инновацияның нәтижелілігі жаңа идеяларды енгізудің қорытынды нәтижесімен, олардың құндылығы мен қолдану қажеттігімен анықталады. Түзетудің өзге бағыттарын іздеу өмірдің барлық салаларына инновацияларды енгізумен тікелей байланысты белгілейді.

Бүгінгі таңда инновациялық үдерістерді қажет етпейтін социумда бірде-бір облыс жоқ. Әлеуметтік саладағы жаңалықтардың негізгі мақсаты қазіргі қоғамның әлеуметтік проблемаларына жауап беру болып табылады, әрбір инновациялық жаңашылдық проблемалардың өткірлігін төмендетуге мүмкіндік береді, тұрғындардың өмір сүру сапасын қайта құру мен жетілдірудің нәтижесі және әлеуметтік қажеттіліктердің қанағаттануы болып табылады [10].

Статистикалық деректерді өңдеу бірнеше кезеңнен тұрады. Біріншіден, біз арнайы ғылыми әдебиетті талдап көрдік. Екіншіден, екі сауалнама құрады, олардың көмегімен жоғары оқу орындарының білім алушылары мен аз қозғалатын адамдар, сондай-ақ қарт адамдар арасында сауалнама жүргіземіз. Осыдан кейін біз алынған деректерді өңдедік және нәтиже алдық, соның негізінде қорытынды жасалды. Осылайша, жұмыс теориялық және практикалық бөлімнен тұрады, ол статистикалық деректерді, кестелерді, суреттер мен сауалнамаларды қамтиды. Статистикалық деректерді өңдеу соңында қорытынды жасалады және суретте көрсетілген үрдістер көрінеді.

Сауалнамаға 150 адам қатысты. Негізінен университет студенттері, сондай-ақ ауданның қарт тұрғындары. Әлеуметтік зерттеу анонимді сауалнама әдісімен жүргізілді. Сауалнама ВК, Инстаграмм арқылы жасалды. Сауалнама - 1 кестеде көрсетілген.

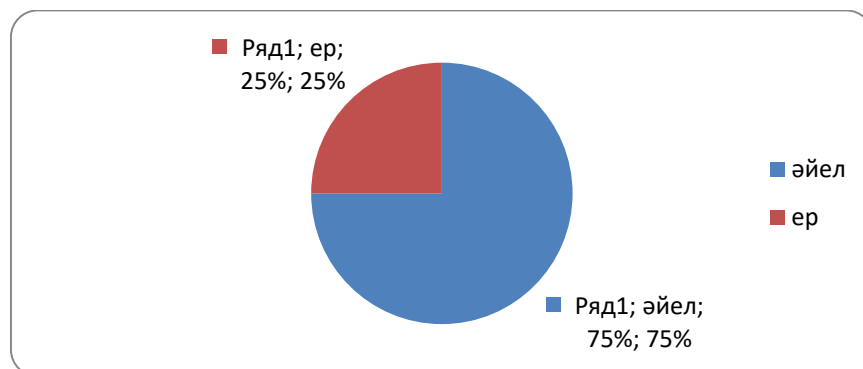
1 Кесте - Анкета бойынша сауалнама

№	Сұрақтар	Жауаптар %
1	Сіздің жынысыңыз:	Әйелдер – 75% Ерлер - 25%
2	Жоғары оқу орнын бітіргеннен кейін мамандық бойынша жұмыс істеуді жоспарлайсыз ба?	Иә - 77,63% Жоқ - 7,9% Өз бизнесімді ашамын -14,47%
3	Бос уақытында оқудан бос уақытыңыз бар ма?	Иә - 26,32% Жоқ - 44,74% Іздеу – 28,95%
4	Сіз жұмысқа мұқтажсыз ба?	Иә - 53,95% Жоқ - 34,21% Білмеймін - 11,84%

1 кестенің жалғасы

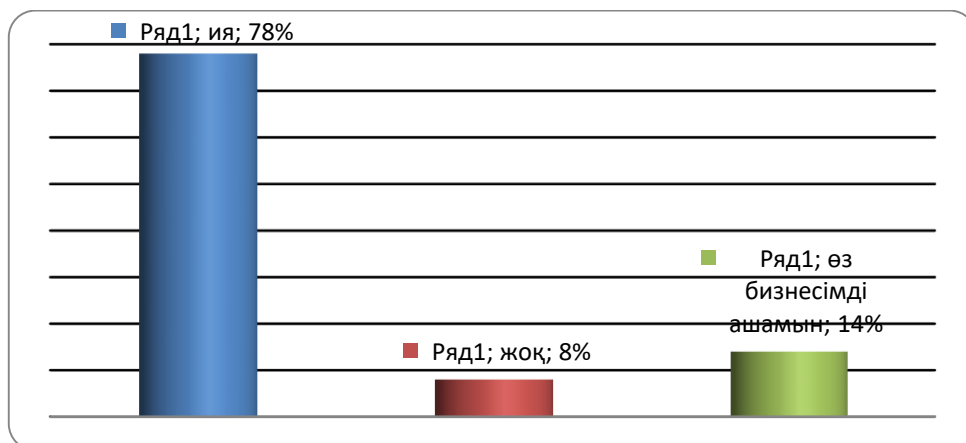
№	Сұрақтар	Жауаптар %
5	Сізге балалармен уақыт өткізу ұнайды ма?	Оң – 65,47% Бейтарап - 28,95% Теріс - 6,58%
6	Мектеп жасындағы балалар үшін бала күтуші ретінде қалай жұмыс жасау керек?	Жақсы - 59,21% Ұнамайды -40,79%
7	Мұндай жұмыс студенттерге қалай қолайлы деп ойлайсыз?	Иә - 59,21% Жоқ - 26,32% Білмеймін - 14,47%
8	Сіз баламен бірге үй тапсырмасын орындай аласыз ба?	Иә - 72,37% Жоқ - 17,11% Математиканы шеше алмаймын - - 10,53%
9	Жағдай: егер бала сізді тыңдамаса, сіз мұндай жағдайға қалай түсер едіңіз?	Соққы еді – 1,32% Баланың ата – - анасына - 94,74% Бірден кетер еді – - 3.95%

Сауалнама бойынша әр тарапты талдау жасалып кеттік. Оны келесі суреттерден көруге болады.

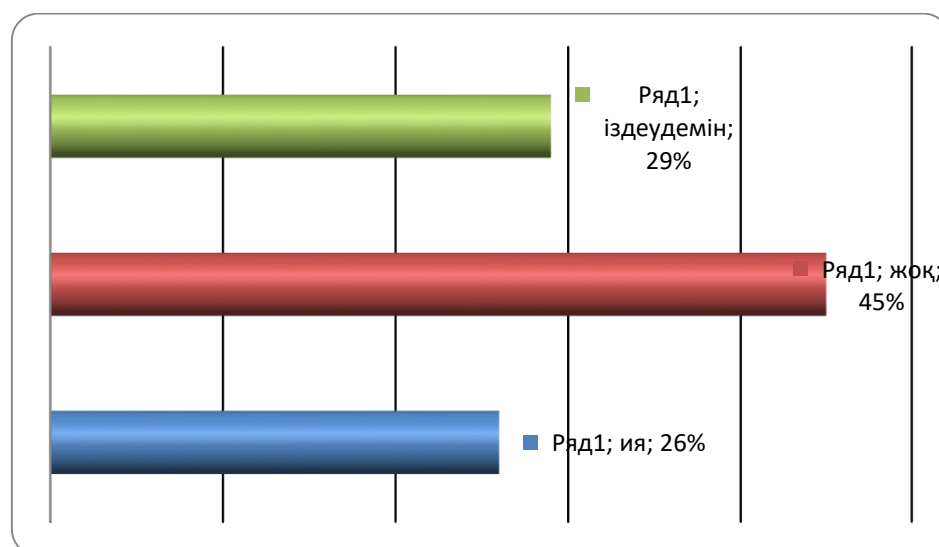
1 Сурет -Респондеттердің нәтижесі
Ескерту: авторлармен жасалған

1-суретте көрсетілгендей, сұралған 150 респонденттің 1 - і, 75% - ы әйел жынысын, ал 25% - ы ер жынысын құрады. Әйелдер мұндай мәселелерде әрдайым үлкен белсенділік танытатынын байқауға болады.

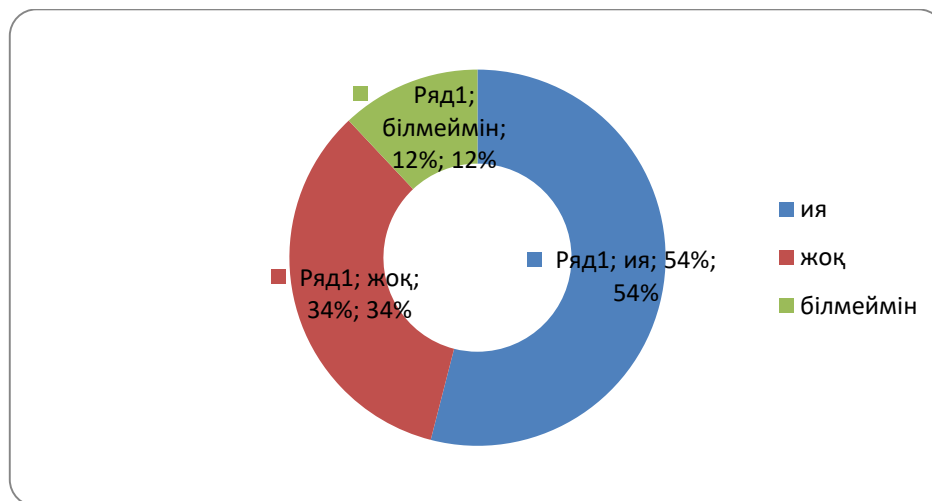
2 Сурет – Мамандық бойынша жұмыс істеудің қорытындысы
Ескерту: автор жасаған

2-суретте сұраудың нәтижесі бойынша 77,63% сұраққа жауап берумен келісетіні, 7,89% өз мамандығы бойынша жұмыс істегісі келмейді, ал сұралған студенттердің 14% өз бизнесін иеленгісі келеді. Біздің елде барлығы өз мамандығы бойынша жұмыс істемейді, және Біз респонденттерден өз мамандығы бойынша, атап айтқанда әлеуметтік қызметкерлермен жұмыс істеуге дайын ба, қалай дұрыс сұрайтынымызды шештік. Қазіргі уақытта өркениетті елдерде шағын және орта бизнестің (ШОБ) бір бөлігіне ішкі жалпы өнім (ЖІӨ) көлемінің 40% - дан 90% - ға дейін келтіріледі. Бұл дегеніміз, мемлекет осы секторды қолдауға ерекше көңіл бөледі. Қазақстанда шағын орта бизнес (МБС) жыл сайын дамып келе жатқанына қарамастан, ол әлемдік критерийлерден ерекшеленеді. Негізінен, қазақстандық ШОБ жалпыға ортақ үрдістер арнасында қозғалады, алайда оның экономикадағы үлесі әлемдік өлшемдерден өзгеше, бірақ бұған қарамастан, Қазақстан жастары қаржылық тәуелсіз және өзін-өзі жұмыспен қамтуға ұмтылады .

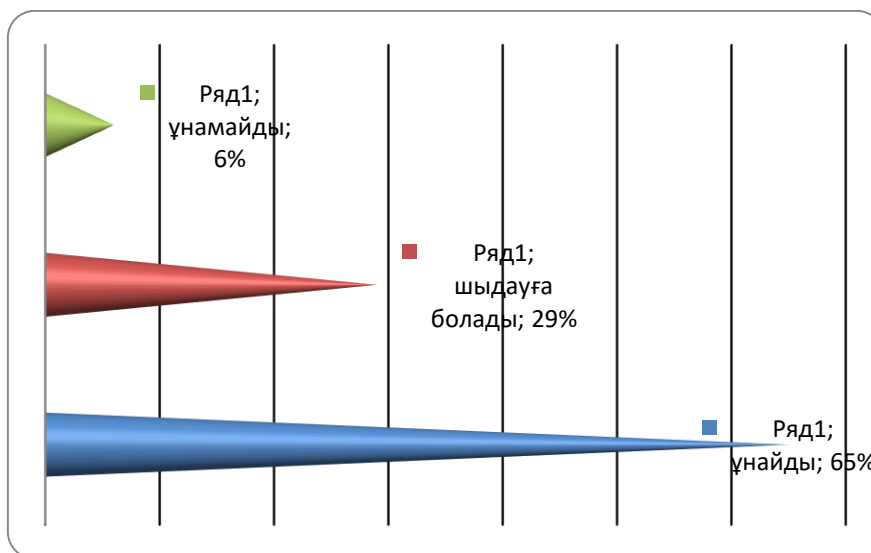
3 Сурет - Қосымша жұмыс қажеттілігі
Ескерту: автор жасаған

3-суретте сауалнаманың нәтижелері сұралғандардың 25% - ы бар, іздеуде 29% - ы бар және сауалнамаға қатысқан адамдардың 45% - ы жұмыс істемейді. Нарықтық қатынастар ғасырында артық табыс кедергі келтірмейді. Көптеген студенттердің бос уақыты бар, олар қандай да бір секцияларға қатыса алады.

4 Сурет - Жұмыстың мұқтаждығы
Ескерту: автор жасаған

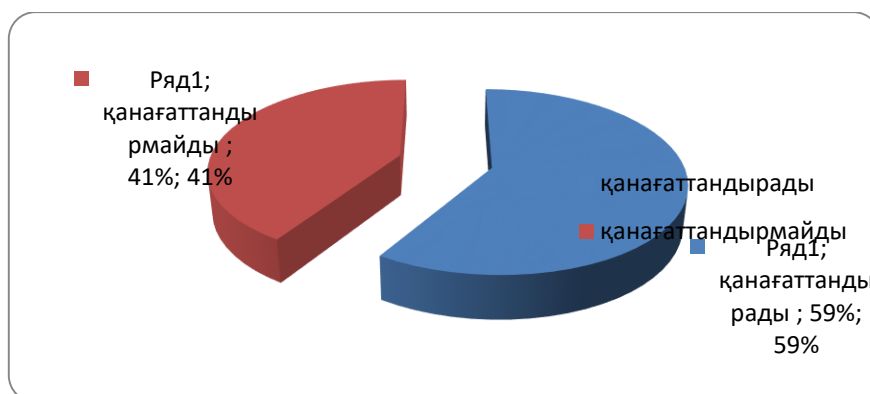
Сұралғандардың 100% - ы 4-суретте 54% жұмысқа мұқтаж немесе тұрақты табыс іздеуде. 34% жұмысқа мұқтаж емес және 12% сол немесе басқа себептер бойынша қазіргі уақытта таңдау анықталмады.

5 Сурет - Балалармен уақыт өткізу нәтижесі
Ескерту: автор жасаған

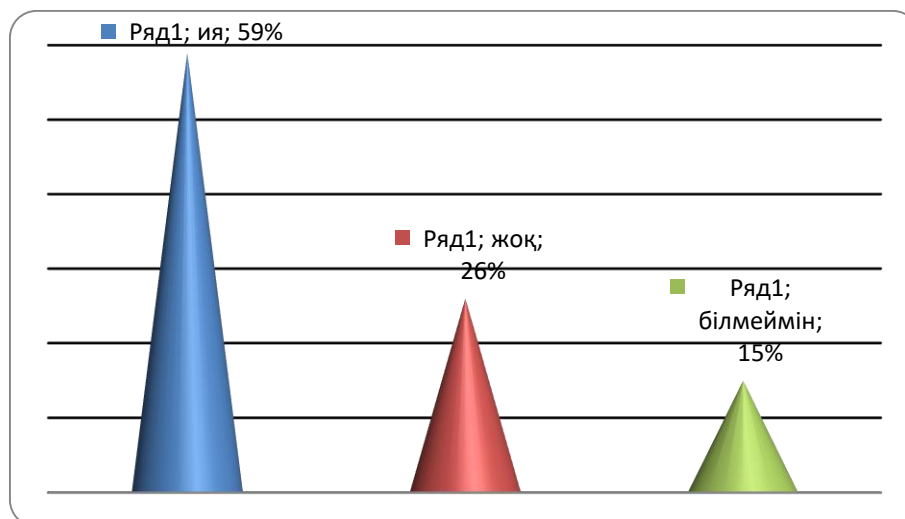
5-суретте студенттердің 7% - ы жағымсыз күйге келтірілгенін көруге болады. 64% балалармен уақыт өткізу туралы өте оң пікір болса да, 29% кейбір бөлігі осы

мәселеге бейтарап қарайды. Балалармен жұмыс істеу белгілі бір тәжірибені, дағдыларды және білімді талап етеді, сондықтан әрбір студент осындай күрделі жұмысқа шеше алмайды.

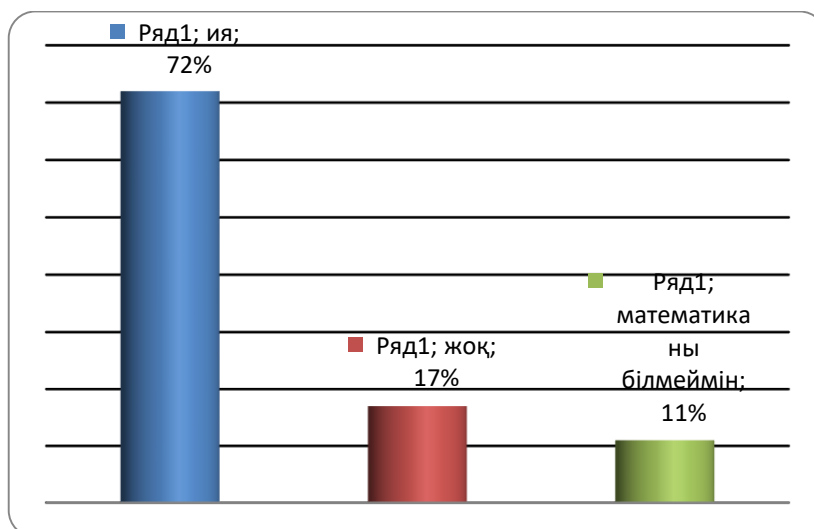
6 Сурет - Бала күтушілерге деген сұраныс
Ескерту: автор жасаған

6-суретте жастардың көпшілігі, бұл жігіттер сияқты, мектеп жасындағы балалар үшін бала күтуші ретінде жұмыс істегісі келмейді, бұл пайыздық мөлшерде 41% - ды құрайды. Қалған саны 59% - ға көп мектеп жасындағы балалармен жұмыс тәжірибесін алуға мүдделі.

7 Сурет - Студенттердің көз қарасы
Ескерту: автор жасаған

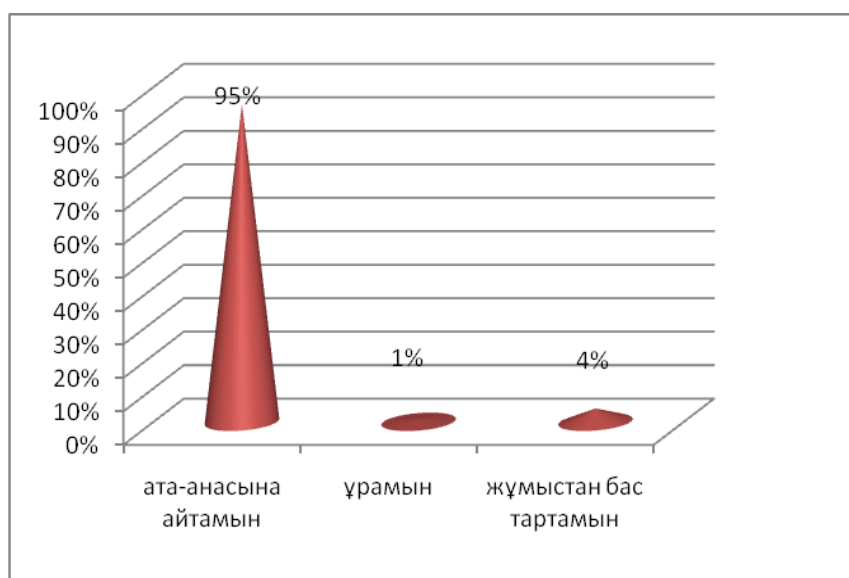
7-суретте жастар материалдық тәуелсіздікке және тұрақты табысқа өте мұқтаж екені көрініп тұр, сондықтан біз ұсынған жұмыс пен жұмыспен қамтудың шектеулі жауапкершілігі сұралған қатысушылардың 59% - ын қанағаттандырады. Өз қабілеттеріне 15% күмәнданады, ал 26% тіпті ақша табу мүмкіндігінен бас тартады.

8 Сурет - Баламен жұмыс істеу
Ескерту: автор жасаған

8-суретте қатысушылардың 72% - ы 17% үй сабақтарымен өте алмайды. Ал 11% мектеп ғылымдарын зерделеуде өзінің сауатсыздығынан бас тартады.

Педагогика және тәрбие, маңызды ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ балалармен қарым-қатынас өте оңай емес. Қамқорлықтағылармен үй тапсырмасын орындау қажеттілігі қиын емес.

9 Сурет - Жағдай: Баламен жұмыс істеу кезіндегі болатын қиыншылықтар.
Ескерту: автор жасаған

9 - суретте сұралып отырған студенттердің 95% - ы тәрбиеленушілердің әрекеттері туралы ата-аналарға хабарласа, 4% - ы осындай жұмыстан бірден кетер еді, ал 1% - ы тіпті жанған баланы ұра алар еді немесе тәрбие мақсатында

айтылғандай. Өзіңіз ұсынған немесе назардан тыс қалған балалар өзіне ерекше шыдамдылықты талап етеді. Көбінесе бала тәрбиелеу тілін қиындататын, тыңдамайтын немесе қабылдамайтын жағдайлар болады.

10 сұраққа ЖОО-да оқитын студенттерге қажетті жұмыс орны.

2-кестеде студенттердің жеке пікірін нақтылау сипатталған.

2 Кесте - Студенттердің жеке пікірін анықтау

Жұмыс мамандығы бойынша:	Қызмет көрсету саласы:	Әртүрлі:
1	2	3
Тіркеу орнында жұмыс істеу; Ең жақсы нұсқа, егер мамандық бойынша жұмыс істеу мүмкіндігі болса, бірақ Parttime кестесі бар кәсіпорындар да қолайлы; Мамандық бойынша; Мамандығы бойынша немесе ең болмағанда көмекші мамандығын жақсы сезіну үшін; Өз мамандығы бойынша Стажер, бизнес; Ең дұрысы, бұл-өз бизнесі,	Әр түрлі компаниялардағы ақы төленетін тәжірибе немесе әр түрлі орындарда кесте бойынша қолайлы жұмыс; Қыздарға арналған құрылыс, даяшы қыздарға арналған; Даяшы мүмкін; Қандай да бір ұйымда көмекшінің жұмысы, бала күтуші, отырғыш, аниматор, даяшы және басқалар; Промоутер, даяшы түнгі ауысым, бармен, күзетші, сатушы, мамандықтар, егер сату жөніндегі Консультант болмаса;	Білмеймін, даяшы, кез келген; Кез келген жақсы және қауіпсіз жұмыс; Көп уақытты жоғалтпайтын жұмыс; Президент; Фрилансер кез келген; Жарты күн, икемді кестемен; Біз жұмыс істеуге құқығымыз бар ма? ал егер жазда болса, қазір көптеген даяшылар жұмыс істейді; Мүмкін, онлайн (қашықтан), онда пайдалы;
бала күтуші, репетитор; Бірақ менің ойымша, мамандық бойынша жұмысқа орналасуға болады, тіпті жақсы; Студент үшін өз мамандығы бойынша жұмыс істеу жақсы; "Поддай - принеси"кеңсесінде.	Бала күтуші, көмекші, даяшы; Сатушы-кеңесші; Курьерлер, компьютерлік клубтардың операторлары, фотографтар, сатушы кеңесші; Кіші көмекші және т. б.; Еріктілер; Жұмыс даяшы, флаерлерді таратыңыз.	Балалармен жұмыс істеу лицензиясыз бұл студент үшін, жағдайда ғана, егер ол мұғалім және т. б. мамандығы бойынша; Әркімнің өз бизнесі бар.
Ескерту: автор жасаған		

2-кестеде сұралатын студенттердің ашық сұраққа жауаптары берілген. Барлық жауаптарды талдағаннан кейін біз пікір бір-бірімен ұқсас бірнеше санатқа бөлінгенін байқадық. Бірінші санатқа таңдаған мамандығы бойынша жұмыс істеу мүмкіндігі және іздеу туралы жауаптар берілді. Барлығы әр түрлі жұмыс істейтін немесе өз саласында жұмыс істегісі келмейді және өз ісімен мүлдем айналысқым келмейді. Екінші санатты "қызмет көрсету саласы" деп атауға шешім қабылданды, өйткені көптеген студенттер жұмыспен қамтудың осы түрімен бетпе-бет келді, кейбір адамдар жоғары білімі бар, көбінесе осы салада жұмыс істеуді жалғастыруда. Санаттың үшінші

түрі "әр түрлі" жауаптарды құрайды, өз ісін ашудан бастап, кез келген жұмысқа дейін, ең бастысы студенттің өзін-өзі дамытумен айналысуы.

2.2 «Өмір түймесі» көпфункционалды орталығын ұйымдастыру

Білікті Әлеуметтік-экономикалық және медициналық көмек көрсетуді жақсарту, осы қызметке қосылған абоненттерді шақыруға жедел ден қоюды қамтамасыз ету жолымен әлеуметтік-экономикалық және медициналық қызметтердің қолжетімділігін арттыру, әдетте егде адамдар мен балалар, сондай-ақ мүгедектер.

Бұл жұмыста денсаулықтары шектеулі адамдар, жалғыз басты зейнеткерлер мен үйде қараусыз қалатын балаларға сапалы медициналық, психологиялық қызмет көрсету сияқты маңызды проблема қаралды. Өйткені, адамдардың осы санаты қоғамның қорғалмаған жіктерінің бірі болып табылады. Алматыда туған-туысқандарының қамқорынсыз қалған зейнеткерлер жыл сайын көбейіп келеді. Әсіресе, бұл үрдіс Алмалы ауданында жоғары. Бүгінгі күні рұқсат етілген статистикалық деректерге сәйкес бұл сан 2300 адамды құрайды. Бұл егде жастағы адамдардың жалпы санының 10 пайызы. Бұл тақырыптың бүгінгі күні өзектілігі анықталды. Өз балаларының ата-аналарын абайсызда өлім-жітімнің жоғары екендігін, балаларды жалғыз қалдыратын пәтерлердегі өрттер туралы ұмытуға болмайды [11].

Жобаның мақсаты денсаулық туралы сигнализацияның "көмек түймелерін" құру және сенсор иелерінің орнын ауыстыру, көмекті шақырудың қарапайым және тиімді тәсілі болып табылады.

Жобаның тұжырымдамасы жылдам көмекті қарастырады. "Кнопкалардан" сигналдар дереу Call-орталыққа түседі. Оператор шақыру негізін бақылайды, сенімді тұлғалармен байланысады (байланыс Клиентті көрсетеді) қажет болған жағдайда жедел жәрдемді, ТЖМ, өрт сөндірушілерді және басқа да қызметтерді шақырады.

Жеке ұйымның міндеті әлеуметтік-медициналық көмек саласында дербес және адал қызмет көрсету және мамандар үшін жаңа орындар құру болып табылады.

Ұсынылатын қызмет түрлері мен нысандары:

- егер адам қайғыда болса, тәулік бойы диспетчерлік орталықта SOS сигналын жедел қабылдау;

- талап ету орны бойынша пайдаланушыға (датчик абонентіне) мобильді медициналық көмекті шақыру;

- болған оқиға туралы жақындарына хабарлау, абонент деректерін нақтылау;

- жедел ден қою үшін аурулар мен рецидивтер туралы деректер мұрағатын жүргізу, сондай-ақ көмекті шоғырландыру және медициналық көмек өкілдерінің іс-әрекетін бақылау;

- құралды пайдаланатын адамдардың картотекасы мен деректер базасын жүргізу, әрекет жылдамдығы мен дәлдігі үшін шақырулар мен көрсетілетін қызметтердің санын белгілеу.

Яндекс Орнатыңыз. Ұялы телефонға аудармашы

Қызметтер өз ісінің үздік мамандарымен жүзеге асырылады.

"Көмек түймесі" - кез келген уақытта пайдаланушының орналасқан жерін орнатуға мүмкіндік беретін GPS бағдарламасымен жабдықталған мониторинг жүйесі. Сондай-ақ, шабуылға ұшырауы мүмкін оқу, Спорт және дамыту орталықтарына бару мақсатында қала бойынша өз бетімен қозғалатын балалар мен оқушылардың қауіпсіздігін бақылау үшін; жадынан айырылған адамдар үшін және әртүрлі патологиясы бар адамдар үшін. Көбінесе жақын туыстарға, олар қатты ұнатпаса да, отырғыш, тегін көмекшінің рөлінде болу өте қиын, сонымен қатар арнайы білімі жоқ .

Егер идея күтіліп отырған болса, Қазақстанның басқа қалаларында ұқсас орталықтар ашу жоспарлануда. Бұл жаңа жұмыс орындарын ашуға мүмкіндік береді, тек қана колледждер мен жоғары оқу орындарын (медиктер, педагогтар, психологтар, әлеуметтанушылар және әлеуметтік қызметкерлер) бітірген жас мамандарға, студенттер үшін демалыс уақытында және тиісті әлеуметтік төлеммен өндірістік тәжірибе кезеңінде. Осылайша, біз қарттар мен жалғыз, бөгде адамның көмегіне және ықыласына мұқтаж адамдарға, сондай-ақ тұрғын үйге және қаржылық қолдауға мұқтаж студенттерге барлық заңды құқықтар мен нюанстарды қарастыра отырып көмектесеміз. Жоба халықтың бірнеше тобына жұмысқа орналасуға және материалдық тәуелсіздікке, сондай-ақ өмірлік мүмкіндіктерінің әлеуетін арттыруға көмек көрсетуді көздейді. 3-кестеде облыстар бойынша соңғы 5 жылдағы статистикалық деректер берілген.

3 Кесте - Патологиялық асқынулардың әр түрлі түрлері бар 6 жастағы балалардың статистикалық деректері

№ п/п	Облыс атауы	Даму мүмкіндігі шектеулі балалар жылдар бойынша есепке алынды				
		2014	2015	2016	2017	2018
1	Қазақстан Республикасы	149043	151216	148652	138513	141952
2	Ақмола	6159	5685	6089	6373	6845
3	Ақтөбе	4337	4901	4815	5124	5169
4	Алматы	7597	8732	9767	9222	10061
5	Атырау	5234	4992	5312	4754	4604
6	Шығыс Қазақстан	12309	12420	12322	11369	12651
7	Жамбыл	6365	6972	7174	7324	7474
8	батыс Қазақстан	7859	8024	7298	6487	6091
9	Қарағанды	12547	13589	13484	11120	11035
10	Қостанай	13810	12884	13170	11693	11373
11	Қызылорда	4462	4697	4365	3958	4367
12	Маңғыстау	2473	2916	3005	3009	3353
13	Павлодар	5794	5939	6161	6302	6342
14	Солтүстік Қазақстан	5257	5208	5100	4574	4605
15	Оңтүстік Қазақстан	41525	40130	35819	33445	32415
16	Астана қаласы	5126	5737	6228	7125	7927
17	Алматы қаласы	8189	8390	8543	6634	7640

Ескерту: 2018 жылғы статистикалық деректер

Төменде келтірілген 4-кестеде Қытайдан тікелей жеткізумен тапсырысқа берілетін жабдыққа арналған шығыстар есептелген. Әрине, бұл жабдық Ресейден де тапсырыс беруге болады, бірақ ресейлік фирмамен келіссөз жүргізу арқылы, олардың жабдықтары Қытайда да өндірілетінін білді, және артық төлеудің ешқандай мағынасы жоқ және жеткізуді күтуге уақыт жұмсаудың қажеті жоқ.

4 Кесте - Жабдықтың атауы

№	Атауы	Саны	Құны, тг	Сомасы, тг
1	Техет 116	68	6500	442 000
2	Сағаттар жинағы / білезіктер	40	17 000	680 000
3	"Үй өмірі ""	22	26 500	583 000
4	Барлығы:	130	50 000	1 705 000
Ескерту: автор жасаған				

Біздің орталықтың жұмысын бастау үшін жалпы алғанда, үш түрлі түрдегі 130 құралды сатып алу жақсы деп шешті. Көтерме бағалар кестеде келтірілген. Келесі 5-кестеде баға айырмасы және аспаптарды сатудан түскен кіріс есептелген.

5 Кесте - Аспаптарды сатудан түскен кіріс

	Атауы	Саны	Құны, тг	Сомасы, тг
	Техет 116	68	9500	646 000
	Сағаттар жинағы / білезіктер	40	22 500	900 000
	"Үй өмірі ""	22	30 000	660 000
	Барлығы:	130	62 000	2 206 000
Ескерту: автор жасаған				

Сонымен, $2\,206\,000 - 1\,705\,000 = 501\,000$ (тг).

Бұл құралдарды сатудан түскен табыс, баға айырмашылығы Қытайдан жеткізу, 1 айға үй-жайды жалға алу шығындарын жабады. 6-кестеде жабдыққа арналған шығыстар есептелген.

6 Кесте - Үй-жайдың (кеңсенің) бастапқы шығыстары мен жабдықтары)

Атауы	Сан	Құны, тг	Сомасы, тг
	ы		
1	2	3	4
Компьютерлер	1	497 000	497 000
	3	150 000	450 000
Телефондар	4	4890	19 560

6 – кестенің жалғасы

Атауы	Саны	Құны, тг	Сомасы, тг
1	2	3	4
Наушниктер	3	5990	17 970
Үстел	1	22 290	22 290
	4	13 390	53 560
Орындықтар	4	12 490	49 960
	1	16 900	16 900
	2	3 750	7 500
Шкаф	2	19 530	39 060
Кондиционер	1	97 450	97 450
Принтер 3 в 1	1	80 000	80 000
Диван	1	100 000	100 000
Шарикті қаламдар	30	100	3 000
Қағаз"svetocopy"	2	800	1 600
Органайзер	5	1 285	6 425
ТОО рет	10	500	5 000

Әр жолы бөлмені әрлеуге ақша жұмсамау үшін, біз кеңсені толық жабдықтау үшін барлық қажетті заттарды бірден сатып алуды шештік. Орталық сапалы көмек көрсетіп, тиісті деңгейде жұмыс істеуі үшін компьютерлер мен телефондардың соңғы үлгілерін сатып алу керек, олар кеңседегі ең қажетті заттар болып табылады. [12]. 6-кестеде GPS және SOS сенсоры сипатталған.

7 Кесте - Қызметіміздің абоненттері үшін жабдық құнының тарифтік жоспары және қызмет көрсету

Тарифтер	1 дана үшін жабдық бағасы, тг	Айына қызмет көрсету құны	
		Бағасы, тг	Жабдықтың ерекшелігі:
1	2	3	4
Базалық	9500	1000	Нашар көргенде және моторикасында өте қарапайым мәзір бар, аспап оңай оқылатын қарпі бар үлкен кнопкалармен жабдықталған. Шұғыл шақырулар үшін SOS түймесі бар, оны сезуге оңай табу және бір басу арқылы көмек шақыру. Ең функционалдық, ыңғайлы зарядтау, жастағы адам үшін оңтайлы таңдау.
Белсенді өмір	22500	2800	Қол сағаттар мен брелоктар-Кулондар GPS-геолокация функциясына бейімделген, құлау датчиктері бар және орталықтың шұғыл кеңес беру қызметіне орталықтанған. Геолокациясы бар, ұялы байланысы бар сағат-телефон, қолмен алу датчигі диспетчерлік орталық 24/7 шақыруларды қабылдайды[13].

7 кестенің жалғасы

Тарифтер	1 дана үшін жабдық бағасы, тг	Айына қызмет көрсету құны	
		Бағасы, тг	Жабдықтың ерекшелігі:
1	2	3	4
үй өмірі үшін	30000	5500	Кулон SOS және құлау сенсоры Орталық қызметтеріне барлығы 2000тг/ай үшін қосылу (6 айда 12000тг). Шұғыл түймесі және пайдаланушының дабыл күйі датчигі бар Кулон. Екі жақты байланыс және қатты динамик
Ескерту: [14].Ресми сайт "өмір түймесі»			

Орталық қағидаттарының бірі-қолжетімділік.

Біздің орталық түрлі санаттағы адамдарды материалдық жағынан да, физикалық жағынан да ұстау үшін тарифтік жоспарлардың үш түрін ұсынады. Клиент өзіне ыңғайлы тарифтік жоспарды таңдауға мүмкіндігі бар. 7-кестеде жабдықты сатудан түскен кіріс есептелген.

8 Кесте - Жабдықты сатудан түскен кіріс

Тарифтер	Базалық	Белсенді өмір	Үй өмірі үшін	Жиыны
Саны	68	40	22	130
Айына қызмет көрсету құны, тг	1000	2800	5500	9300
Жабдықтың бағасы, тг	9500	22500	30000	62000
Барлық жабдықтарға қызмет көрсету құны (5=2*3), тг	68000	112000	121000	301000
6 айға жабдықты сатып алуға және қызмет көрсетуге арналған ертең сома 6=5*6 (мес)+ 4*2, тг	2074000	1572000	1386000	5032000
Ескерту: автор жасаған				

Орталықтың толық жұмыс істеуі үшін білікті мамандар қажет. Орталық өз қызметкерлеріне тұрақты, ақы төленетін еңбек ақысын қамтамасыз етуі тиіс.

9 Кесте - Орталық персоналын төлеу есептелген

Атауы	саны	3/п, тг	1 айға, тг	3 айға, тг
Диспетчер	3	60 000	180 000	540 000
IT маманы	1	80 000	50 000	240 000
Еден жуушы	1	25 000	25 000	75 000
Барлығы:	5	165 000	255 000	855 000
Ескерту: автор жасаған				

Үй-жай ерекше талаптарды талап етпейді. Алматы қаласының қолжетімді ауданында тиісті жөндеумен электр энергиясын беретін 40 шаршы метр үй-жай жеткілікті. 10-кестеде үй-жайды жалға алу шығындары сипатталған.

10 Кесте - Үй-жайды жалға алу шығыстары

Атауы	1 ш. м. ағасы	Қажетті шаршы метр	1 айға, г	3 айға, тг
Үй-жайды жалға алу	3600	40	144000	432 000
Барлығы:	3600	40	144 000	432 000
Ескерту: автор жасаған				

Маркетинг шарттарын, сондай-ақ ұсынылған гаджеттің мақсатты мақсатын ескеру қажет. Қазіргі экономикалық және нарықтық қатынастар осы жабдықты пайдалану және қолдану туралы тұрақты ақпаратты талап етеді. Оны халықтың әртүрлі қабаттарында кеңінен пайдалану.

1 жыл және 2 жыл ішіндегі маркетингтік жоспарлау БАҚ-та және ПП-да (баспа өнімі) қажет. Көптеген клиенттерді тарту үшін біз бірінші жылы жарнамаға көп жұмсауды жөн көрдік, себебі келесі жылы мұндай қажеттілік болмайды. 11-кестеде жарнама шығындары көрсетілген.

11 Кесте - Жарнамалық шығыстар

Жарнама түрлері	Жарнамаға шығындар сомасы	
	1 жыл, тг	2 жыл, тг
СМИ	800 000	600 000
ПП	500 000	500 000
Барлығы:	1 300 000	1 100 000
Ескерту: автор жасаған		

Біздің орталық негізінен қарт адамдарға, мүмкіндігі шектеулі балалар мен адамдарға қажетті қызмет көрсетеді.

Жобаның негізгі бөлігі сапалы білікті көмек көрсету болып табылады, ол осы уақытқа дейін біздің елде берілмеген жоғары технологиялық жабдықтармен жүзеге асырылады, олар: құлау датчигі, жеке картотека және ауру тарихы, сондай-ақ аурулар. Бұл қызмет Еуропа, АҚШ, Канада елдерінде және тіпті көршілес Ресейде кеңінен қолданылады. Шетелде осы қызметтің жоғары сұранысына қарамастан, біздің елімізде бүгінгі күні бұл бағыт медицинада сұранысқа ие емес, тіпті көпшілігі қызметтің бар екендігін білмеген.

Біздің назарымызды батыста және АҚШ-та "шұғыл көмек шақыру жүйесі" деп аталатын жоба тартты. Ол өзін ең жақсы жағынан көрсетті, 30 жылдан астам жұмыс істейді, күнделікті жүздеген өмірге көмектеседі. Американдық әріптестерінің тәжірибесіне негізделі отырып, осы қажетті көмек жүйесіне салынған 1\$ ел бюджетіне кейіннен емдеу мен оңалтуға 7\$ үнемдейді. АҚШ пен Еуропада жүйенің пәрменділігін ескере отырып, елдер бюджеті осындай жобаларға 50% - ға қатысады. Тек

Ұлыбританияда ғана мемлекет жобаны 100% қаржыландырады. Ресейде "өмір түймесі" жобасы Мәскеуде 2011 жылы басталды. Және бірден 2011 жылдың ең үлгілі ресейлік стартаптарының бірі болды. Жоба "БИТ-2011", "Телеком Идея", "жылдың стартапы - жылдың ең үздік әлеуметтік мәні бар стартап ретінде" байқауларында жеңімпаз атанды.

Балабақшаларды қамтамасыз етудің материалдық базасының төмендігі жеке меншік балалар орталықтарының құрылуына және жеке күтушіні, отырғыштарды және т. б. пайдалануға алып келді [15].

Алматы қаласында университеттерде мемлекеттік қызметкерлер оқыту жүзеге асырылады. Жыл сайын осы мамандықтың Бакалавриатында оқитын 100-150-ге жуық студент шығарылады.

Сондықтан да, біз студенттер Үйде, шаруашылықта көмек көрсете алатын, сондай-ақ балалар мен қарт адамдарды тәрбиелеу, қарау және күту жөніндегі орталықты ашуды шештік. 12-кестеде үй-жайларға жұмсалатын шығындар мен жарнама құны көрсетілген.

12 Кесте - Бастапқы шығыстар (бағалар теңгемен көрсетілген)

Атауы	Қызмет құны, тг
1	2
ЖК тіркегені үшін алынатын баж	4538
Жылдық жарнаның ең төменгі мөлшері	171000
Банктік шот ашу	Тегін
Үй-жайды жалға алу	144000
Салықтар	6% тг/ ай
Жарнама (БАҚ)	50000-100000
Жалақы қызметкерлерге	Сағат бойынша ақы төлеу (орындалған жұмысқа байланысты ескерілетін болады)
Әдеби құралдар (газеттер мен журналдар))	4000
Интернетте жарнама (сыртқы жарнама, баннерлер)	4500
Веб-сайтты құру және одан әрі қызмет көрсету	15000
Парақтарды тарату	20000
Визиткалар	1000
Ескерту: автор жасаған	

Тіркегені үшін алынатын мемлекеттік баж ЖК Қазақстанда-2 АЕК. 2019 жылдың басынан бастап 1 АЕК 2525 теңгеге тең болды.

Патент тегін, қажетті құжаттарды рәсімдеу жеткілікті. ҚР Салық Кодексінде 428-бабында 3-тармағы және 4.

Қазақстанда статистика бойынша желідегі жарнама клиенттік базаны 80% - ға арттырады. Пиарға жұмсалған қаражат әдетте фирма бюджетінің 10% - нан аспайды. Бірақ алғашқы екі жылда пиар бизнесін дамытудың басында саудадағы және абоненттер мен қызметті пайдаланушыларды ұлғайтудағы үздік қозғалыс.

Веб-сайтты ашу және жүргізу фидбэк үшін ең жақсы шешімдер (feedback - "кері беру") - кең мағынада шолу, пікір, жауап беру реакциясын білдіреді. Сайтта біздің фирманың әрбір қызмет пайдаланушылары өз пікірін қалдыру мүмкіндігіне ие болады, онда оң нәтиже жақсы жұмысқа ынталандыратын болады. Ал теріс пікірлер орталықта жұмыс қателіктерін жоюға мүмкіндік береді. Бұдан басқа, әлеуетті клиенттер біздің Орталығымыздың көрсететін қызметтерімен таныса алады, сондай - ақ онлайн-кеңесшілерден кәсіби техникалық қолдауға сенім арта алады. Ал ізденушілер, яғни студенттер бос жұмыс орындары туралы біле алады және онлайн режимде түйіндемені жібере алады[16].

Отырғыштар мен күтушілердің таңдауы бойынша бизнесті ашу үшін бастапқы каражат қоры-1000000 теңгеден бастап.

13 Кесте - Пайдадан түскен кірістерді бөлу

Атауы	Көрсеткіштер, %
Кеңсені ұстау	30
Қызметкерлеріне жалақы	30
Салықтар, пайда, жарнама	40
Ескерту: автор жасаған	

Бизнестің қайтарымы-10-12 ай. Маусымдық Фактор персоналдың сұранысына әсер етеді. Клиенттер саны әдетте жазда демалыс және бос уақыт пайда болған кезде төмендейді. Бұл қысқы мерекелер кезеңіне да қатысты.

Мұндай агенттіктің сәтті болуының басты өлшемі-жұмыс сапасы мен отбасыларға деген ықылас. Статистика мәліметтері бойынша, 40% өз достары мен таныстарын тағайындау бойынша жаңа клиенттер пайда болады[17].

Пайданың маңызды көзі-бала күтуші, отырғыш және отбасы арасындағы делдалдық үшін төлем:

1. Жалға алушы отырғышты таңдау үшін күтушінің айлық жалақысының 50 – 100% немесе бір жылғы еңбекақының 5% төлейді.

2. Қызметкерлері үшін төлейді жұмыс іздеу шамамен 30% - ы өз еркімен кетті.

Кіріс көзі қысқа уақытта да қызмет көрсету жұмыс істей алады. Таза пайда орталық пен қызметкер арасындағы пайыздық келісімге байланысты.

Отырғыштың қызмет құны:

-бір күнге отыруға арналған шарт-5000 тг;

-екі сағатқа отырғышты таңдау – 2000 тг;

-7 күнге орындық таңдау-20 000 тг;

-бір уақытта бірнеше балаға арналған орындық (бір айда) - 35 000 тг.

Қызмет көрсетілетін фирмаларда клиенттерге ыңғайлы болу үшін Тарифтік жоспар болуы тиіс. Біз біздің орталық пен оның клиенттері үшін клиенттің қаржылық және уақытша континуумда өз отбасымыз үшін ең қолайлы қызмет түрін таңдау мүмкіндігі мен құқығына ие болу үшін сол тарифтік пакет жасауға ыңғайлы болады деп шештік..

14 Кесте - Күтушінің қызметіне тарифтер

Отбасы саны	Қызметтердің ерекшелігі:	Қызмет бағасы:	1 айға қызмет бағасы, тг	1 жылға, тг
10	Шарт сиделка күні	5000	50000	600000
38	Екі сағатқа отырғышты таңдау	2000	76000	912000
36	7 күнге отырғышты таңдау	20000	720000	8640000
16	Бір мезгілде бірнеше балаларға арналған отырғыш	35 00	560000	6720 000
Барлығы:	100 отбасы	62000	1406000	16872000
Ескерту: автор жасаған				

14 кестеде - 100 отбасына арналған шартқа қол қойылса, ай сайынғы және Жылдық қызмет көрсетуге кірістер есептелген.

Агенттікті 3 бағытта үздіксіз дамыту керек:

- деректер мұрағатын ұлғайту;
- әлеуетті тапсырыс берушілермен жеке байланыстарды үйлестіру;
- веб-сайтты жетілдіру, онлайн-кеңес беру деңгейіне сецессия .

Қаланың жоғары оқу орындарымен байланыс болу керек. Сондай-ақ, барлық студенттердің ішінен қажетті сапаға ие студенттерді іріктеуді жүргізу, күндізгі оқыту бөлімі студенттері, студенттердің жеке қасиеттеріне ерекше назар аудару қажет, олардың бірі айналасындағылармен, балалармен және жасындағылармен қарым-қатынас жасай білу болып табылады. Барлығына жеке көзқарас қажет. Орталық әлеуетті орындықтармен тікелей жеке қарым-қатынас жасауға кепілдік береді. Агенттіктің беделі біздің көрсетілетін қызметтерімізге байланысты екенін ұмытуға болмайды. Отырғыштар адамдармен жұмыс істейтін болады, сондықтан лексикон мен сауатты сөйлеу өте маңызды, өйткені қазіргі уақытта өте сезімтал балалар, оқушылар әлеуетті клиенттер болып табылады. Ал қарт адамдарға үнемі көңіл бөлу және дұрыс таңдалған сөздер, оларға не қажет екенін түсіну маңызды. Біздің Орталығымыздың қалғандарының арасында бөлінуі үшін жұмыстың тиімділігі маңызды, ол Жұмыспен қамту орталығымен ынтымақтастықпен, кеңсенің ыңғайлы орналасуымен, жақсы жарнамамен және беделсіздігімен нығайтылады.

Агенттіктің алғашқы ашылған күнінен бастап көрсетілетін қызметтердің сапасын қадағалау қажет. Жұмыс істемейтін кадрларды Мұқият тексеру.

3. ЖОБАЛАРДАН КҮТЕТІН НӘТИЖЕЛЕР ЖӘНЕ ОЛАРДЫ ОДАН ӘРІ ІСКЕ АСЫРУ

3.1 Шет елдегі тәжірибені пайдаланып IOS және Android платформаларына арналған мобильді қосымшаны әзірлеу

Интернетте өзінің жеке мобильді қосымшасын модельдеу және жасау туралы көптеген мақалаларды оқып, бұл өте оңай, ең бастысы жақсы серверлік бағдарламашы мен дизайнерді табу. Бұдан басқа, іске асыру үшін қаражат қажет. Қазір белгілі бір сома үшін барлық үйге тапсырыс беру әлдеқайда ыңғайлы екені белгілі. Осы себепті мобильді қосымша үлкен сұранысқа ие болады деп санаймыз, бағдарлама ақылы, өте ыңғайлы болады.

Клиенттік базаны ұлғайту, жылдам әрекет ету жүйесі, онлайн-кеңес беру, ақпараттың жаппай берілуі осы мақсаттардың барлығы. Мобильді қосымша "өмір түймесі" орталығы үшін әзірленуі тиіс. Бағдарламаға үш бөлім енгізілген: серверлік бөлім (әкімші тақтасы + API), iOS 9+(iPhone) платформасының астындағы мобильді қосымша, Android 3.2+ (смартфондар) платформасының астындағы мобильді қосымша[18].

Әкімші пультіңде тарифтер, бағалар, жеткізу тәсілдері және т. б. көрсетілген орталық мәзірін қосу функционалы қосылады, қосымшада келесі мүмкіндіктер пайдаланылады: категориялары бар мәзір, тарифтер тізімі, таңдалған тарифке байланысты абоненттік ай сайынғы төлем, акциялар мен жаңалықтар, GPS-навигатор, себет, гаджеттер тапсырысы және опциондық төлем, теңшеу. Сондай-ақ, ұялы нұсқада және әкімші панелінде сигналдар үшін функционал қажет.

Біз клиенттерге конверсияны өлшеу үшін Google Analytics интеграциясы идеясын ұсынамыз, бұл клиентке ұнауы керек.

Жобаны табысты іске асыру үшін біз келесі бөлімдерді атап өтуге шешім қабылдадық:

1. Техникалық тапсырманы жазу, интерфейсті жазу, пайдаланушының сценарийлері.

2. Әр түрлі дизайн (бірнеше нұсқа).

3. Серверлік шешім, интернет қол жетімділігі және IOS және Android астында мобильді қосымша.

4. AppStore және GooglePlay-де емтихан және жариялауға дайындау.

5. Қосымшаны жариялау.

Бағдарлама біздің барлық үміттерімізді және жұмсалған қаражатты ақтауы үшін біз ең үздік мамандарды тартқымыз келеді:

- жоба менеджері;

- дизайнер;

- серверлік бағдарламашы, iOS-бағдарламашы, Android-бағдарламашы;

- тестировщик.

Біздің жобамызды 6 маман қабылдайды. Болжам бойынша, жоба барлық тәуекелдерді ескере отырып, 115 жұмыс күнін алады, бұл 3,5 айды құрайды.

Шамамен көрейік среднюю зарплату осы сала мамандарының (з/п көрсетсе теңге). Есептейміз жалақы сағаттық ставка бойынша. 15-кестеде персоналдың сағаттық жалақысы жазылған

15 Кесте - Жобаға қатысушылардың жалақысы

Маман	Сағаттық з/ж, тг	Жұмыс уақыты, сағат	Бағасы
Әзірлеушілер:	1368	160	218700
Дизайнерлер:	936	160	149220
Жоба менеджерлері:	1242	160	198900
Сынаушы:	954	160	153000
Барлығы:	4500	640	719820
Ескерту: автор жасаған			

Жалақы мөлшері мобильді қосымшаны әзірлеу бойынша жұмыс істейтін әрбір маманның өнімділік сағаттарына байланысты.

Мобильді қосымшаны әзірлеуге жоба менеджерінің жұмсалған уақытын талдау. Бағдарлама жасау үшін барлығы 56 сағат жұмсалды. Жиыны ақы төлеу 69552 тг тиісінше часовая оплата құрады 1242 тг.

Талдаушының болжамды есебі үшін жоба менеджерінің орташа ставкасы алынды, өйткені бұл уақыт бөлігіне тек ол қатысады.

Келесі кезең жобалау деп аталады, онда қайтадан жеті күн және елу алты сағат, алдыңғы кезең сияқты.

Осы кезеңде міндеттердің жартысын осы қосымшаның дизайнері, қалған жартысын - жоба менеджері өзіне алады.

Мұндай жағдайда есептеу сағат бойынша болады, ол осылайша:

$24 \times 936 \text{ тг} = 22464 \text{ тг}$.

$32 \text{ ч} \times 1242 \text{ тг} = 39744 \text{ тг}$.

Барлығы: 62208 теңге.

Дизайн бағдарламасына жұмсалған уақыт саны-80 сағат. Сомасында құрайды 74880 тг, почасовая оплата 936 тг.

Бұл кезеңде біз клиенттер дизайнермен бірге қолданба түрін, түстерді, дизайнды, қаріптерді және т. б. таңдаймыз.

Мобильді қосымшаны қалыптастыру елу сегіз күн, дәлірек айтқанда төрт жүз алпыс төрт сағат.

$464 \times 1368 = 634752 \text{ тг}$

Жиыны: 634752 теңге.

Тестілеу (әр салыстырудан кейін күн сайын өтеді).

Елу сегіз күн әзірлемелерді екі бөлікке бөліп, жиырма тоғыз күн аламыз, бұл жобаны тестілеушіден алады.

Жиырма тоғыз күн екі жүз отыз екі сағатқа созылады.

$232 \times 954 = 221328 \text{ тг}$

Жиыны: 221328 теңге.

Жариялау әдетте тегін жасалады.

Нәтижесінде сома шамамен болады:

$69552+62208+ 74880 +634752+221328=1062720$ теңге

Басқармасы:

$1062720 + 20\% = 1275264$ теңге

Осы сала бойынша Қазақстанда оверхэйд (шамадан тыс қиындау, яғни негізсіз ысырап ету және қажетсіз жүктеме) орташа алғанда 110% - ды құрайды.

$1062720 + 110\% = 2231712$ теңге

Салық және жалақы:

Енді мамандардың жалақысы қандай болады, ал бұл Шығыс бюджетінің 80% құрайды.

$2231712 \times 80\% = 1785369$ теңге-осы жобада жұмыс істейтін мамандардың қолына берілетін сома. Бұл сан жалақы бойынша салықтарды есептеу үшін қажет.

Оқу санаймыз салықтар, жалақы бойынша, бірнеше бар түрлері, біздің есептеу алайық салық салудың оңайлатылған режимін ЖШС бізге не береді шоты ҚҚС-сыз.

Зейнетақы төлемдерінің мөлшерін есептеу жұмыста болған үзілістерге қарамастан, қатарынан кез келген 3 жыл жұмыс үшін орташа айлық табыс негізге алына отырып, 1995 жылғы 1 қаңтардан бастап жүзеге асырылады.

Әлеуметтік аударымдар: $(1785369 - 178536-ЕТЖ) \times 5\% =$ теңге 79119

(МЗП = 24459 теңге).

ЖТС: $(1785369 - 178536-ЕТЖ) \times 10\% = 158237$ теңге.

Қорытынды жасай отырып, біз келесілерді аламыз:

$2231712 + (178536 + 79119 + 158237) = 2647604$ теңге.

Әрбір жобада өз тәуекелдеріміз бар, және Біз жобамыздың кейбірін қарастыруды шештік. Тәуекелдерді еске түсіреміз, атап айтқанда, iOS-әзірлеушінің үздік кандидатурасының болмауы немесе іздеу уақыты және екі жағынан да басқа да ақымақсыздықтар, себебі бұл сөзсіз және оған 20% қосамыз.

2647604 теңге + 20% = 3177124 теңге.

Бұл жобаның өзіндік құны ғана.

Үлкен сома пайда болды, бұл бизнес жоба екенін ұмытуға болмайды, сондықтан нольде жұмыс істегіміз келмейді. Ол үшін "маржа" терминіне назар аударамыз - бұл компания жобада жұмыс істейді. Маржаның пайыздық түрі әдетте нарықта өзгереді, сондықтан 40% алыңыз.

Жобаның жалпы сомасы: 3177124 тг + 40% = 4447973 теңге.

КТС + әлеуметтік салық = 3%.

Ұсынылатын жабдықтың тартымдылығын арттыру мақсаты болып табылады. Промоушен-бұл орталық имиджін жақсартуға және өткізу, сату өсуіне ықпал ететін ынталандыруды ілгерілету. Ал бұл сатып алушыға барлық ықтимал промо акцияларды пайдалану әдісімен әсер етуді қолдану, яғни сату көлемін ұлғайтатын Қазіргі Белсенді маркетингтік қадам және осы қызметті мақсатты қолдану.

Пайдалана алатын мобильді қосымшаларды құру артықшылықтарының ішінде бизнес бар:

- клиенттің адалдығын арттыру, брендтің танылуын жақсарту, бәсекеге қабілеттілік, ұсынылатын қызметтердің тиімділігі;

- жеке сату-ұялы қосымшаның жұмысын жақсарту үшін клиентпен кері байланыс арнасын ұйымдастыру, қызметтер рейтингін арттыру, сапалы медициналық қызмет көрсету;

- клиенттер туралы деректерді үнемі жаңарту, клиенттік базаны ұлғайту, осы қызметті пайдаланушылардың картотекасын дұрыс енгізу;

- жаңа жабдықтар мен әр түрлі қызметтер туралы ақпаратты жедел жеткізу, ауа райының өзгеруі;

- клиенттің қызметтерді басқаруға еркін қол жеткізуі.

Бүгінде көптеген бизнес жобалар мобильді қосымшаларға негізделген. Өйткені, оларға жақсы ақша табуға болады, біз күн сайын өз телефондарымызды пайдаланамыз, билеттерді, киімдерді сатып ала аламыз, салондарға жазыла аламыз немесе тіпті "2ГИС" қосымшасы арқылы да қажетті кафені, АВТО жууды немесе тіпті тығындамай жүруді онлайн режимде таба аламыз. Көптеген ақылы және тегін бағдарламалар бар. Олар клиенттерге тегін, бірақ мүмкін бізге тек осылай көрінеді? Мысалы, тегін қосымшаларда клиент негізінен тек пайдаланушы жарнамаларды көру немесе түрлі сілтемелері бар поштаға жарнама алу үшін тіркелу қажет болғандықтан ғана төлейді. Немесе өз нөміріңізге қандай да бір промо акциялар, жеңілдіктер мен бонустар туралы смс-хабарламалар алуға болады .

Ұялы қосымшаны құру көптеген артықшылықтары бар, бірақ шығындар үлкен. Бірақ, қосымшаның әрдайым сұранысқа ие болатынын ұмытуға болмайды, қазір біздің республикада сауықтыру саясаты жүріп жатыр. Әрбір қазақстандыққа және жердің кез келген тұрғынына оның денсаулығы, әрдайым сапалы көмек көрсететініне сенім маңызды.

Сонымен, қосымшаны жасау артықшылықтары:

- КЛИЕНТТІҢ АДАЛДЫҒЫ

Егер біздің орталықтың клиенті қосымшаға жақсы қарайтын болса, онда ол кез келген жағдайда орталық қызметін пайдаланатын болады, дәл сол жерде көмекті, қайырымдылықты іздейтін болады. Бұл ыңғайлы болады және басқа қолданбалардан, сайттардан іздеуді пайдалану сияқты көп уақыт жұмсамайды. Клиент сапалы медициналық көмек уақытылы көрсетілетініне сенімді болады.

- PUSH-ХАБАРЛАМАЛАР

Осы функцияның арқасында арнайы акциялар, жеңілдіктер және ыстық ұсыныстар туралы ескертулерді жіберу арқылы пайдаланушымен үздіксіз байланыс орнатуға болады. Осылайша біз клиенттік базаға өзі туралы еске саламыз. Ең бастысы-аудиторияға баруға болмайды, әйтпесе пайдасыз спам сияқты көрінеді.

- Ұтқырлық

Бүгінгі күні смартфон иелері олармен бір минут бойы бөліспейді, ал мобильді интернеттің қатысуымен олар әрқашан және барлық жерде онлайн

режимінде болуы мүмкін. Мысалы, егер адам киімге, үйге тапсырыс бергісі келсе, онда қажетті қосымша болса, оны жүзеге асыру оңай болады.

- ЖЕКЕ КӨЗҚАРАС

Қолданба клиенттің қалауын қадағалай алады және әзірленген архивтер базасында оған мүмкіндігінше қызықты және қажет болатын тауарларды, акциялар мен қызметтерді ұсына алады.

- Мектепке бауыр басу

Смартфон әр иесінің жеке заттары. Осы себепті, қажетті тораптарды желілерден іздегенше, смартфонныңызда қосымшаны пайдалану ыңғайлы. Бағдарламалар дұрыс және қатесіз жұмыс істеу ерекшеліктері. Бұл жөнінде жоғары ақы төленетін мамандар жұмыс істейді. Сонымен қатар, пайдаланушылардан баға алып, қателер мен кемшіліктер әрдайым түзетілетін болады. Қолданба дизайны туралы да ұмытуға болмайды, себебі бұл басты атрибут, абоненттерге әрқашан жақсы дизайн және пайдалану оңай.

Нәтижесінде, бизнес идеясы компанияның үдерістерін автоматтандырудан, яғни шақыруға жылдам әрекет етуден тұрады. Онлайн-кеңесшілер мобильді қосымшаның беті болып табылады, тіпті барлық орталық, олардың реакциясы мен хабарламаларға жауап беру жылдамдығына біздің орталыққа деген сенім тәуелді болады. Ол маңызды тұлға болып табылатындығын көріп, клиент орталық одан әрі дами бастады деген қорытынды жасайды және оған бұған қарағанда әлдеқайда көп сенеді. Былайша айтқанда, бұл "подкупает" клиенттік базасы.

3.2 Алматы қаласының Алмалы ауданында іске асыру жобасының нәтижелері

"Өмір түймесі" орталығының пайда болуымен біз сапасыз әлеуметтік-медициналық қызметтер, өлі қарт жалғыз адамдарды табу, жоғалған адамдардың санын азайту, жекелеген жағдайларға әрекет ету жылдамдығын жақсарту сияқты проблемаларды оңтайландырып, алып тастағымыз келеді.

Қарттарға, балаларға және мүмкіндігі шектеулі адамдарға көрсетілетін қосымша әлеуметтік-медициналық қызметтерді кеңейту.

Халыққа көрсетілетін әлеуметтік-медициналық қызметтердің қолжетімділігі мен сапасының өсуі, балалардың, қарт азаматтардың және денсаулығы шектеулі адамдардың өмір сүру сапасының жақсаруы.

Осы орталықта Құзыретті персоналдың қызметтері ұсынылатын болады. Нарықтық қатынастар дәуірінде әлеуметтік бизнестің бұл түрі де белгілі бір дағдыларды, іскерлікті және, әрине, білім беруді талап етеді. Нарықта қазір танымал қызмет көрсететін агенттіктер бар, және педагогикалық, медициналық және әлеуметтік Жоғары оқу орындарының көпшілігі ие болуы мүмкін. Өйткені, міндеттері, қызмет түрі шарт бойынша жеке әңгімелесу тараптар бойынша қарастырылады. Бірақ осы бизнесте қызмет көрсету бойынша кәсіптің сәйкестік критерийлері өте қатаң және клиенттердің талаптары әрқашанда

эртүрлі және іріктеу өте жақсы. Ал студенттер үшін бұл белгілі бір төлем үшін іс жүзінде сабақтар, үлкен жауапкершілік болса да, адам факторы жоққа шығарылмайды, бизнесті жүргізудің тағы бір күрделі жағы, өйткені кез келген клиент өз баласын жас студентке сеніп тапсырмайды және кез келген агенттік өз қызметкерлерінің қауіпсіздігі мен құзыреттілігіне кепілдік бере алады. Студенттер үшін бұл қосымша табыс, өз қабілеттеріңізді іске асыру мүмкіндігі, таңдалған мамандыққа дағдылану, әрине, біз қызметкерлер құрамының жеке қасиеттерін ұсынымдарды, сипаттамаларды, моральдық психологиялық қасиеттерін, физикалық мүмкіндіктерін, зиянды әдеттерге бейімділігін, сондай-ақ сыртқы деректерді ескереміз. Бұл жобаны ойлаймыз, студенттердің жұмыспен қамтылу мәселесін шешуге мүмкіндік береді, сондай-ақ білім деңгейі мен мамандықты меңгеруді арттырады. Осы жобаны іске асыру үшін бізге көп ақша қажет. Біздің жоба зейнеткерлерге, балалар мен мүгедектерге толыққанды өмір сүруге, тең болуға мүмкіндік береді. Біздің әлеуметтік жобаларымыз түрлі мәселелерді шешуге, сондай-ақ кейбір жағдайларда көптеген адамдардың өмірін сақтап қалуға көмектеседі және орталық ұсынатын қызмет тұтынушылары үшін қандай да бір сақтықты береді. Осы себепті біз қоғамдық маңызы бар мәселелерді шешудің осындай үлгілерін ұсындық.

Бастау үшін біз қаладағы зерттеу нысанына айналған ауданда сынақ нұсқасын енгіземіз.

Біздің жобамызды іске асыру:

1. Орталығы мүмкіндігін сақтап қалу және өмір-туысқа;
2. Ауыр жағдайларда қолдау көрсету;
3. Психологиялық көмек көрсету;
4. Жедел және кәсіби медициналық көмек көрсету;
5. Жедел көмекке жүгінуге дереу әрекет ету;
6. Сенім білдірілген тұлғаларға болған жағдай туралы хабарлау.

Қаржыландыру көзі осы жобаларға қатынастардың ішінара Аппараты "Алматы қаласы Алмалы ауданы әкімдігінің", ал қалған бөлігі жоспарлап отырмыз тарту арқылы қоғамдық қорлары, "Бауыржан" және "ДАМУ". Біз осы саладағы олардың тәжірибесіне сүйене отырып, осы қорларды таңдадық.

"ДАМУ" КӘСІПКЕРЛІКТІ ДАМУ ҚОРЫ біздің жобамызға қолдау көрсетіп, оны жүзеге асыруға көмектесе алады. "ДАМУ" Қорының базасында қор грантын алуға арналған конкурстық бағдарламаға қатысуға, сондай-ақ ШОБ қаржылық қолдау алуға және ШОБ саласындағы біліктілік пен білімді арттыру курстарынан өтуге болады[19].

"Бауыржан" қоры әлеуметтік маңызды жобаларды жүзеге асырумен айналысады. "Бауыржан" қайырымдылық қоры Әлеуметтік сала болып табылатын түрлі жобаларды жүзеге асыруда жұмыс істейді[20]. Біз осы қорларды өз идеяларымен қызықтырып, маңызды мәселелерді шешуге көмектесуге үміттенеміз. Қорлардан басқа, біз барлық танымал краудфандинг әдісі арқылы біздің жобаларымызды іске асырғымыз келеді. Бұл адамдардың ұжымдық бірігуін және жобаларды іске асыру үшін өз ақшасын өз еркімен біріктіруді білдіретін қаражат жинау тәсілдерінің бірі.

ҚОРЫТЫНДЫ

Адамдардың өмір сүру сапасын арттыруға байланысты кез келген мемлекеттік қайта құрулар жаңа қоғамдық құрылымдарды, институттарды және адамдардың әлеуметтік өзара іс-қимыл нысандарын құру жөніндегі шаралардың әсерінен болатын жаңа үрдістерді білдіреді. Инновациялар біздің мемлекетіміздің рейтингін әлемдік деңгейде арттырады, тиісінше ел халқының өмірі де жақсарады. Осы саладағы инновациялар халықтың тұрмысын жақсартатын нәтижелі инновацияларға бағытталады.

Мемлекеттік қызметші кәсіптік шеберліктің, дағдылардың аз ғана арсеналын меңгеруі, әлеуметтік жұмыс мақсаттарын лайықты іске асыру үшін адам: психология, акмеология, әлеуметтану, педагогика, құқық туралы ғылым саласындағы мәліметтер қорына ие болуы тиіс. Әлеуметтік қызметкердің тиісті жеке қасиеттерімен үйлескен білімі мен іскерлігі тиісті әдістердің көмегімен бағалауға қолайлы, бұл кәсіби қызметтің тиімді орындалуына ықпал етеді. Жобаның мақсаттарын табысты іске асыру үшін біз келесі міндеттерді орындадық:

- әлеуметтік жобаларды мемлекеттік басқару ұғымдары мен теориялық негіздерін зерттеді;

- Алматы қаласының әлеуметтік саласын талдады;

- Алматы қаласы Алмалы ауданының тұрғындарына зерттеу жүргізілді;

- "Өмір түймесі" көпфункционалды орталығы ұйымдастырылды.

Алматы қаласы сияқты ірі мегаполисте әр секунд сайын көмек көрсету маңызды. Біздің қаламызда күнделікті тұрмыста да, әлеуметтік-медициналық салада да күнделікті көмек көрсететілетін 300 мың қарт адам бар.

Біздің жобамыздың негізгі ойы - "Өмір түймесі" жұмыс орталығының жедел көмегі және жылдам әрекет етуі біздің халықтың өмір сүру ұзақтығын көп есе арттыруы, әлеуметтік қызметкерлер үшін, медициналық мекемелердің қызметкерлері үшін, мемлекеттік қызметкерлер үшін қоғам мен елдің болашағы үшін көмектесуге дайын барлық қайырымды адамдар үшін жұмыс орындарының санын арттыру.

Біз-қазақстандықтар дәстүрлерді құрметтеуге, мәдениет пен тілді құрметтеуге, еліміздегі әрбір адамға қамқорлық жасауға тиіспіз. Біздің көмекке мұқтаж халықтың осал топтары туралы ұмытпау керек. Және әрқашан кез келген қиын жағдайда қол созуымыз тиіс.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

- 1 Қазақстан Республикасының Президенті Н. Ә. Назарбаевтың Қазақстан Халқына Жолдауы 2017 жылғы 31 қаңтардағы
http://www.akorda.kz/ru/addresses/addresses_of_president/poslanie-prezidenta-respubliki-kazahstan-nnazarbaeva-narodu-kazahstana-31-yanvary-a-2017-g
- 2 Қазақстан Республикасының Президенті - Ұлт көшбасшысы Н.Ә.Назарбаевтың Қазақстан халқына Жолдауы "Қазақстан-2050" Стратегиясы»http://www.akorda.kz/ru/official_documents/strategies_and_programs
- 3 Мақала "Қазақстанда әлеуметтік қорғау туралы" <https://articlekz.com/article/6049>
- 4 "Инновация ұғымы туралы" мақала <http://elenakarlinskaya.ru/2010/09/chto-takoe-innovacii-i-zachem-vam-znat-pravilnoe-opredelenie/> (статья от 24 сентября 2010 года)
- 5 Жариков В. В. инновациялық үдерістерді басқару-Тамбов: ТГТУ, 2009-180 С.
- 6 Н. Киселев А. Егде жастағы адамдар әлеуметтік жұмыс объектісі ретінде // ҒЫЛЫМИ - әдістемелік электрондық журнал "Концепт". – 2016. - №1 (қаңтар). – С. 31-35. - URL:<http://e-koncept.ru/2016/16007.htm>.
- 7 Мүгедектерді әлеуметтік оңалтудың шетелдік тәжірибесі: Д. А. Чалдаева., №3/2010. - С. 21.
- 8 Мүгедектерді әлеуметтік қорғаудың шетелдік тәжірибесі: Р. В. Карнюшин.: Владивосток/ 2004. – С. 70. Зерттеу: методология.
- 9 Шағын және орта бизнес / ашық қолжетімділіктің интернет ресурсы: <http://www.kazinvest.kz/web/msb>
- 10 Алмалы ауданы әкімі аппаратының ресми сайты: <http://www.almaly.almaty.kz/sitemap/?lang=ru>, Алматы қаласының ресми интернет-ресурсы: <http://www.almaty.gov.kz/page.php>
- 11 " Өмір түймесі "ресми сайты: <https://knopka24.ru>
- 12 Негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштер серпіні / ашық қолжетімділіктің интернет ресурсы: http://stat.gov.kz/faces/homePage/homeDinamika.pokazateli?_afzLoop=20387289206840350#%40%3F_afzLoop%3D20387289206840350%26_adf.ctrl-state%3Demyn6xhas_37
- 13 Ресми сайт "Өмір түймесі": <https://knopka24.ru/kak-rabotaet-knopka-zhizni/#ustroistva-knopka-zhizni>
- 14 «IT» ресми интернет-ресурсы www.it.ru/press_centr/news/2176/
"Бизнес идеялар зертханасы" сайты: <http://coolbusinessideas.info/biznes-plan-agentstva-ro-podboru-nyani-i-domashnego-personala/>
- 15 Қазақстан нарығында мобильді қосымшаны қалай әзірлеу керек: https://forbes.kz/process/technologies/skolko_stoit_razrabotka_mobilnogo_prilozheniya_v_kazahstane
- 16 «Лампа» ресми сайты: <http://lampalampa.net/blog/plyusy-mobilnogo-prilozheniya-dlya-biznesa/>
- 17 «Даму» қоры кәсіпкерлерінің ресми сайты: <https://www.damu.kz/55>
- 18 «Бауыржан» қайырымдылық қорының ресми сайты»: <http://baurzhan.kz/>

Қосымша «Өмір түймесі»

Орнатылған GPS бар қол сағаты

Кулон SOS және құлау сенсоры
үйге орнату үшін

Қарапайым ұялы телефон,
шұғыл шақыру түймесі

Рассталған адамдарды хабардар ету схемасы